IV. ÉVFOLYAM 189. SZÁM. ÁRA 12 FILLÉR. 1927. AUGUSZTUS 23. KEDD

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG UCCA 1. SZÁM
A SZERKESZTŐSÉG TELEFONSZÁMA: 7-88

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR EGY HÓRA . 3·— PENGŐ
EGYES SZÁM ÁRA . . . . . 12 FILLÉR
VASÁRNAPI SZÁM ÁRA . . . . 20 FILLÉR

A kormányzó mondta...

„A háboruban olyan veszteségeket szenvedtünk, hogy másodszor ilyen veszteségeket nem kockáztathatunk. Okosan, megértéssel kell elérni a célt, amely felé törekszünk".

Nem kisebb ember mondta ezeket a nagyjelentésü szavakat, mint a magyar nemzet vezére. Ezzel a kijelentésekkel válaszolt a Szent-István napi küldöttségek és levente-egyesületek üdvözlésére.

Ma mikor minden kardcsörtetés és harci fegyverek emlegetése nélkül is egyre nagyobb tért hódit a külföldön a magyar nemzet igazságainak megbecsülése, mikor egyre tisztul az a köd, messze idegen nemzetek tisztánlátása elől, s egyre tisztul a köd a messze idegen torul kicirkalmozott trianoni határoknak a tarthatatlansága, nem szabad arra gondolnunk, hogy elveszett javainkat vérontás utján szerezzük vissza, hogy duló csaták zajában vegyünk elégtételt indokolatlan megcsufoltatásunkért.

„Okosan, megértéssel kell elérni a célt" — mondja az államfő. És itt az egymást megértésen van a hang suly. Igen! Legfőbb ideje, hogy a kitüzött nagy célt széthuzás nélkül a legzavartalanabb egyetértéssel érjük el.

És hiába terjesztik ellenségeink azt a valótlan hirt rólunk, hogy a nemes lord Rothermere akcióját a mi diplomáciánk inditota, a müvelt nemzetek előtt egyre jobban kétség telenül áll, hogy akkor, mikor a külföldről indul meg a határaink kibővitését célzó mozgalom, akkor ezeknek a müvelt nemzeteknek a lelkiösmerete szólal meg azok utján, akik nem a kisantant hamis statisztikai adatai alapján, hanem személyes tapasztalatok utján ismerték meg végre a magyar nemzetet, annak kulturáját s ezt a kulturát részben tükörként bemutató fővárost, a maga tudományos és müvészeti intézményeikkel.

S hogy ezek a személyes tapasztalatok milyen őszinte véleményeket váltanak ki, a mi szomoruságos életünket figyelemmel kisérő külföldi államférfiaknál, — annak nap-nap után ékes bizonyságát szolgáltatják külföldi lapjaink, melyekben angol, olasz, sőt utóbb már francia államférfiak is mellettünk nyilatkoztak.

A megindult áramlat tehát megy a maga utján, hogy végre is elérjen a célponthoz. Ujabb vérontásra nincs szükség. A kultura, békésen hangoztatott igazaink fegyvereivel kell tehát harcba szállanunk elleneink ellen csupán, s e nemes fegyverek között a leghatalmasabb a kormányzó által hirdetett egyetértés.

És a kormányzó erre vonatkozó szózatát egyetlen hazáját igazán szerető magyarnak sem szabad figyelmen kivül hagynia.

Szent István ünnepe

Debrecenlek több százan a fővárosban

Budapest, aug. 22. A Szent István napi körmeneten és a további ünnepségeken ez idén a békeidők elevenedtek meg. Olyan pompával és fénnyel folytak le az ünnepségek, amilyenre már régen nem volt példa. A budavári körmenetben és az ezt követő különböző ünnepségeken százezer főnyi közönség vett részt.

A körmeneten egy kellemetlen incidens történt. Verhamovics Ede nyomdai segédmunkás átakart hatolna a rendőrkordonon és a pápai nuncius felé egy zacskót akart dobni. A rendőrök lefogták. A zacskóban váltópénzt, különböző pléhbárcákat és nadrággombokat találtak. Megállapították, hogy Verhamovics elmebeteg és az elmegyógyintézetbe utalták.

Az ünnepi nagymise után a küldöttségek és leventék tisztelegtek a kormányzó előtt. A kormányzó az üdvözlésre adott válaszában kijelentette, hogy a háboruban oly veszteségeket szenvedtek, hogy másodszor ilyen vérveszteséget nem kockáztathatunk. Okosan, szeretettel, megértéssel kell elérni azt a célt, amely felé törekszünk.

Délután a Tattersaalban népünnepély volt, este pedig a Gellérthegyen tüzijáték.

Szent István napján avatta fel a kormányzó a honvédség 79 uj főhadnagyát. Beszédében a kormányzó kijelentette, hogy a magyarok nemcsak a harctéren állták meg a helyüket, hanem mindenütt. Elismeréssel szólt az adófizető polgárokról, akik itthon győztek egy szinte kilátástalan küzdelemmel, a katasztrófális pénzügyi helyzetünk szanálása körül.

—

Magyarellenes tüntetés volt Pozsonyban

Pozsony augusztus 22. Pozsonyban Szent István napján *először jelent meg a városban kilenc év óta a magyar nemzeti lobogó*; a magyar királyi konzulátus tüzte ki a nemzeti ünnep alkalmából. A konzulátus lobogóját egész nap nagy tömeg nézte megilletődéssel.

A nézők között néhány magyar ruhás nő is megjelent. Este a konzulátusról bevonták a magyar zászlót. Egy órával a zászló bevonása után ért véget a konzulátus tőszomszédságában, a Primás téren megtartott *Rothermere-ellenes tiltakozó gyülés*, amelynek részben fokosokkal felszerelt résztvevői nem oszlottak szét, hanem kisebb csoportokra oszolva, végigjárták a várost és a magyar lapok szerkesztőségei előtt tüntettek.

Az egyik csoport a magyar konzulátus előtt rendezett tüntetést a magyarok és lord Rothermere ócsárlásával és tót harci dalok eléneklésével.

A készenlétben álló rendőrség a tüntetésnek tizenötödik percében mozdult meg és megtisztította a konzulátus környékét. A Rottermere ellenes gyülésre egyébként a tót néppárt nem küldött képviselőt, válaszul azokra a támadásokra, amelyek a pártot a többi párt részéről érték. Igy tehát a legerősebb felvidéki tót párt nem volt jelen a gyülésen.

—

Erőszakkal, vagy zaklatásokkal sohasem lehet a világ gyötrelmeit enyhiteni

Tegnap vette kezdetét a III. európai kisebbségi konferencia

Genf, aug. 22. Ma délután nyilt meg a III. euróapi nemzetiségi kongresszus, amelyen Európa minden részéből 35 kisebbségi csoport több mint 40 millió lakosság képviseletében vesz részt. Wilfan dr (az olasz parlament szlovén tagja) elnöki megnyitó beszédében rámutatott a nemzeti kisebbségek mozgalmának gyarapodó jelentőségére. A mostani tanácskozás főtárgyaként a következőket jelölte meg: a nyelvprobléma, a nemzetiségek állami és államközti együttmüködése, az európai békét a nemzeti türelmetlenség révén fenyegető veszedelem, a nemzetiségi ismeretek kérdése, a nemzeti kisebbségek szövetségének alapszabályai.

Élénk tetszéssel fogadott beszédének végén kijelentette, hogy a kisebbségi probléma megoldása Európa békéjének fentartása és megszilárditása szempontjából a legnagyobb fontosságu.

A kongresszus négy bizottságot küldött ki, amelyek a kisebbségek együttmüködésével, a nyelvkérdéssel, a szövetség megszervezésével és az alapszabályok kidolgozásával foglalkozik. A három napra tervezett kongresszus főtitkára Amende (Reval) lett.

Genf, aug. 22. A kisebbségi konferencia megnyitó ülésén *Stáltó* Géza többek között ezeket mondotta: — A legutóbbi kongresszus óta eltelt idő alatt a kisebbségek sorsában nem állott be változás. Még mindig fellegek fátyolozzák el a látóhatárt, de már észrevesszük a fénysugárt, amely áttöri a felhőket. Az egész világ foglalkozik a kisebbségek kérdésével és megállapithatjuk, hogy az igazság utban van. Bizonyság erre az a tény, hogy a nemzetek szövetsége az interparlamentáris unió, valamint a parlament és a sajtó a legnagyobb érdeklődést tanusitják ügyünk iránt. Alhatatossággal kitartunk amellett, hogy a mi részünkről hirdetett igazság erősebb, mint az ellenfél fegyvere. Megvagyok győződve, hogy törekvésünket siker koronázza. — Meg kell egyeznünk abban, hogy a kisebbségek szabadságát a valódi demokrácia védi. Csak az anyanyelv tudja megőrizni a kulturát, mely mindenek előtt az egész emberiség érdeke. Erőszakkal vagy zaklatásokkal sohasem lehet a világ gyötrelmeit enyhiteni. Kényszerü összekeveredéssel sohasem lehet eljutni a demokráciához, amelyet ez az alapelv jellemez: mindenkinek a maga jogát. Ezeknek az alapelveknek irányitása szerint egyes államok haladó és demokratikus politikájának meg kell adni a kisebbségek és nemzetiségek jogait. Megegyezésre kell törekedni. Az elnyomatás helyébe lépjen a szabadság.

Genf, aug. 22. (Svájci Távirati Iroda.) A III. európai kisebbségi kongresszus főbizottsága elhatározta, hogy ebben az évben nem vesz fel uj csoportokat, s ezzel a határozattal az idei kongresszusról kizárta — Németország litvánjait, Ausztria zsidóit, valamint Bulgária és Jugoslzlávia macedonjait, a kik részvételük megengedését kérték.

TOVÁBB TART A SZTRÁJK.

Budapest, augusztus 22. A szociálista szakszervezetek ma este értekezletet tartottak, amelyen foglalkoztak a vasipari sztrájkkal és azokkal a tárgyalásokkal, amelyek Vass József miniszter közvetitésével a munkaadók és a munkások megbizottai között folytak. Az értekezlet elfogadta a határozati javaslatot, amely szerint azokban a gyárakban, amelyekben eddig is sztrájkoltak, továbbra is fenntartják a sztrájkot.

Kik kaptak házhelyet

(Folytatólagos közlés.)

Legutóbbi számunkban közöltük, hogy kik kapnak Debrecenben az OFB. által házhelyet. Ezt a névsort most a következőkben folytatjuk:

M. kir. államvasuti tisztek:

Peregrány Gyula Vargakert; Barta Aladár Király u. 7.; Kovács Zoltán Galamb u. 6.; Benedek Sándor Galamb 3.; Neumann Vilmos Diószegi 5.; Klauzmann Nándor Galamb 3.; Erdős Béla Diószegi 5.; dr Génessy Sándor Galamb 5.; Gornó Debreceni Jenő 3.; Trón Lajos Hadházi ut 45.; dr Dabóczy Gyula Hadházy ut 45.; Dabóczy Jenő u. ott; Macsata József Galamb 3.; Ungváry György Hadházy ut 45.; Lengyel Artur u. ott; Kovács Vilmos felügyelő u. ott; Mikunasics Béla, Lavotha V. Ödön u. ott; Fésüs Lajos u. ott; Szladek Alfréd, Baranyi Illés, Gyökös Mihály, Klein Károly, Nagy Imre Goldstein-féle telek; Turczy Miklós és Bartha János Király u. 7.; Pogány Mihály Hadházi 32.; Munkás Dezső Goldstein telep; Lavotha Emil Király 7.; Bagi Ferenc Király u. 7.; Sulyok Elek Goldstein-telek; Bernáth Ferenc Rakovszky u.; Nagy József Árpád-telep; Molnár György Goldstein; Voith Ferenc Hadházi 32.; Pál Károly, Deéssy Kálmán, Boér Kálmán, Vildiger Béla, Sütő András, Mészáros András, dr Szilvásy Zoltán Goldstein-telek; Matelni Mihály Király u. 7.; Drenyovszky Gyula Hadházi 32.; Bajom József Hadházi 32.; dr Szekeres Árpád Király 7.; Moldoványi Jenő Galamb 3.; Novtny Béla Árpád-telep; Losonczy Anna Árpád-telep; Szilágyi Pál Galamb 3; Vadászy László Király 7.; Hrabéczy Sándor Rakovszky u.; Fábián Zsigmond Árpád-telep, Aiber Pál Diószegi u. 3.; Halász Ferenc Árpád-telep; Kovács József u. ott; Molnár János Hadházi ut 30.; Tokay János Kárpáthy József, Szémán Pál, Bihary Zoltán, Pák Titusz, Kormány Sándor, Udvary János és Németh Lajos Galamb u. 3.; Berényi László Király 7.; Kovács József Galamb 6; Higyed Margit Galamb u. 6.; Mező Béla Postakert, Menyhárt János Hadházi 30.; Ninger József Király u. 7.

Máv. altisztek:

Partl Ferenc Hadházi 30; Kovács Antal Galamb 6; Szabó Lőrinc, Fejes Mihály, Forgács András, Földényi Pál, Bodnár Gábor, Balogh István, Mikó Lajos, Sági Jánoș és Péli Károly Vargakert; Gurbai József Rakovszki u.; Gubics György, Gyurcsik János, Karakinszki József Kinceseshalom; Szatmári Sándor, II. Tóth András, Berkovics József, Barta Károly, Kiss Mihály, Groszmann Izsák, Sz. Szabó Imre, Ecsedi János, Radócz János, Szanka Imre, Tar Ambrus és Tóth János Vargakert; Darnai József Galamb 6; Sallai Sándor u. ott; Szilágyi Ferenc, Siposs János, Piskolti Károly, Véber Nándor, Forgács Gyula és Mikli István Luther 17; Molnár István Galamb 6; Keplár Gyula Kinceshalom; Kardos Lajos Rakovszky u.; Szabó László Luther u. 17.; Korbély Lajos Galamb u. 6; Kolozsi János Luther 17; Reszegi Sándor Vargakert; Kollár József Kinceseshalom; Kurtcán György Vargakert; Tökk (Balla) Károly Vargakert; Tarbóczy Pál Galamb 6; Szilágyi György Legányi 25.; K. Nagy Lajos Legányi 25; Terkulya Mihály, Lupesa József, Marcsik Kálmán Kinceseshalom; Keresztesi Gyula Galamb 6; Mohácsi Gyula Tormásföld; Sipos András, Deák Lajos, Csathó Gyula, Kovács József és Mészáros Sándor Legányi 25; Birkner Vilmos Galamb 6; Béba György Galamb 6; Deák Sándor u. ott; Karikás Zsigmond Rakovszky u.; Komádi János, Nagy Imre és Nagy József Legányi 25; Kákr István, Kovácssy Lajos, II. Varga Imre Galamb 6.; Tardi István Rakovszky u.; Fogarassi József Legányi 25; Pongrácz Ernő u. ott; Kenéz Ferenc Goldstein-telek; Kutasi János Galamb 6; IV. Szabó Sándor Vecsei 22; Halász Miklós u. ott; Máté Lajos Galamb 6.; Sarus József Vecsei 22; Tasnádi Antal Galamb 5; Pellei László Galamb 5; Bozsó Imre Galamb 6; Batory Lajos Rakovszky; Bogdándy Sándor Galamb 5.; Tóth János Galamb 6.; Majoros József Goldstein-telek; Horvát Gyula, Lőrincz István Galamb 6; Takács József Postakert; Nagy József Tormáskert; Kovács András Pál, Mátyás József, Thum Antal, Darányi István, Hajcsak János Galamb 6.; Zavaczky István, Zavaczky Ferenc, Csépke István Postakert; Papp Elek, Hlatki Sándor Galamb 6; Sarkadi Sándor, Kigyós József Postakert; Kalmár Zsigmond, Pesti Lajos Galamb 6; Lengyel László Galamb 5; Ladányi Lajos, Fehér Gyula Postakert; Gyenge Gyula Galamb 6; Szabó István, Szücs Imre Déli sor 1; Nyilas József Luther 17; Hárnási István Délisor 1; Szabó Béla u. ott; Szenes Sándor Galamb 5; Papp András Galamb 6; Cselenyák László Déli sor 1.; Fény Imre Rakovszky u.; Ábel Mihály, Faragó István, Barna Árpád Déli sor 1; Garmathy János Tormásföld; Tardi Gábor Galamb 3; Tóth Ferenc Árpád-telep; Surányi László Galamb 3; Hódosi Sándor, Tóth János Lakatos András, Takács Elek Tormásföld, Pataky Gyuláné, Tóth Gábor Galamb 6.; Bogdándy Ferenc Tormásföld; Halmi Sándor Luther 17; Gajdos András Tormásföld; Bihari Gábor Kinceseshalom; Ritók Lajos Tormásföld; Helmeczy Antal Rakovszky u.; Dutka Gyula Postakert; Pazonyi István, Biró József Tormásföld; Balogh János Vargakert; Fábián Ferenc Luther 17; B. Tóth Antal Vargakert; Hanics György Galamb 6; Balogh István Galamb 6; Volacsek Endre, Kovács Sándor Vargakert; Nagy Antal Galamb 5; Gyarmathy György Kinceseshalom; Berkovics Ernő Vargakert; Kelemen János Postakert; Mayer Imre Galamb 5; Török József, Torkos Gergely Postakert; Való András Tormásföld; Horváth Ferenc Galamb 3.

Vásár után

Egy régi debreceni adófizető polgár levelet irt a Szerkesztő urhoz, s védelmébe vette az általam irott „vásár értéke" cimmel megjelent cikkemet. Ebből azt gondolom, hogy voltak — lehetnek ugyan most tan is — olyanok, akik nem fogadják el minden sorát. Ez érthető is, hiszen emberek vagyunk és különböző felfogással birunk. Egyik ember nehezebben veszi be még az orvosságot is, mint a másik, pedig tudja, hogy meggyógyul tőle. Ilyen a társadalmi élet is és azzal mindenkor számot vethet az, aki ir, hogy ha vannak pártfogói, vannak ellenesei is.

Bizonyos kételyek elosztását szükségesnek tartom idevonatkozólag. Nevezetesen Debrecenben annyi sok kereskedő és iparos bir üzlettel (bolttal), hogy mindennap megtalálható kinek-kinek ami szükséges. Már most a boltbárek horribilisan emelkednek és a kereslet (bevétel) nem áll egyenes arányban a fizetni valókkal, a kiadásokkal. — Ennélfogva lehet-e szaporitani a kiadásokat pl. vásári kihurcolkodásokkal, amikor bent megvásárolhatja azt az árut bárki is. Ugyanez áll azokra az iparosokra, akiknek nemcsak üzletük, hanem cégtáblájuk van.

A debreceni kereskedők, iparosok ki vannak téve annak a konkurrenciának, amelynek cseppet sem örülhetnek. A gyárak feleslegeit ismeretlen árusok mohón árulják. Hiszen csak meg kell nézni a posztó, szőnyeg, pokróc árusokat; továbbá a cukor, játékszer, s felsem sorolható árusokat, akik idegen helyről idejöve, valljuk meg ártására vannak azoknak a tisztes kereskedőknek és iparos mestereknek, akik nem kockázatra és kontárságra használják mesterségüket.

Az itt elmondottak azt hiszem teljes mértékben megnyugtatják a helybeli kereskedőket és iparosokat, valamint a „Debreczen" olvasóit, miután ez a lap mindenkor éppen a debreceni kereskedők és iparosok érdekeit védte és védi. — A magam részéről is az volt a cél, hogy az ideérkező idegenekkel szemben a debreceniek érdekében szóljak.

Siposs Imre.

A miniszter jóváhagyta a Csokonai színház szubvenciójára vonatkozó határozatot

A városi tanács kiutal 5000 aranykoronát Kardoss Gézának

Tudvalevő, hogy Kardoss Géza az egri szezon sikertelenségére hivatkozással azt kérte a várostól, hogy utalja ki a tanács a számára megszavazott 20,000 aranykoronás 1927—28 évadra szóló szubvenciójának első részletét, 5000 aranykoronát.

A tanács napokkal ezelőtt foglalkozván a szinigazgató erre vonatkozó kérelmével, nem tehetett eleget annak, miután a miniszter a vonatkozó közgyűlési határozatot nem hagyta jóvá.

Kardoss Gézát nagy nehézségek elé állította ez az eset, mert most, mikor a szerződtetések szerint magas összegű előlegeket kellett folyósítania, mindenképpen rá volt utalva erre a szubvenciórészletre.

Azonnal megtette tehát a lépéseket, sürgönyileg szorgalmazván illetékes helyeken a közgyűlési határozat jóváhagyását.

Fellépésének azonnal meg is volt a kívánt hatása, mert a miniszter azonnal intézedett s a közgyűlési határozat jóváhagyó döntését a miniszterium tudatta a városi tanáccsal.

Így mi sem állott útjában annak, hogy az 5000 aranykorona szubvenció folyósittassék s hogy Kardoss Géza szintársulatának megkezdett újjászervezési munkálatait befejezhesse.

Itt említjük meg, hogy a szintársulat énekes és drámai társulatának teljes névsorát a kívánt időre beterjeszti Kardoss Géza a debreceni tanácshoz, illetve a színügyi bizottsághoz.

Hogy mikor kezdődik a debreceni színházi szezon, ebben az ügyben pontos dátumot illetőleg még nem határozott a színigazgató.

Néhány napon belül megjelenik a versenytárgyalási hirdetmény 280 pengős városi közmunkára

A városi tanács legutóbbi ülésén foglalkozott az erdei vasut üzeménél létesitendő munkálatok kiadásával. A közgyülés az itteni beruházásokra 280.000 pengőt szavazott meg, ami az üzem termelőképességének fokozása folytán megtérül majd a városnak. A tanács ugy határozott, hogy az épitkezésekre vonatkozó versenytárgyalási hirdetményt a napokban közzéteszi.

Asványvizek

fogyasztása ma már nem luxus, hanem életszükséglete a modern embernek. Hatalmas mélységekből előtörő kristálytiszta forrásvizek megbecsülhetetlen kincsei az emberiségnek, különösen ott, ahol tisztátalan, egészségtelen kutviz áll csak rendelkezésre. Igyunk állandóan ásványvizet, s igy elejét vesszük sok betegségnek. Az összes használatos ásvány- és gyógyvizek raktáron.

Kontsek Géza k. r. t.

Uj! Megnyilt! Uj!

órás és ékszerüzlet

ahol a legkomplikáltabb óra- és ékszerjavitást jótállás mellett készitenek. — Kérem a n. é. közönség b. pártfogását

Kepes Adolfné, Kossuth ucca 15

Kontsek házban.

Táviratok

FELROBBANT a GYULAFEHÉRVÁRI LÖSZERRAKTÁR

Bukarest, augusztus 22. Bécsi Távirati Iroda. Tegnap este felrobbant a gyulafehérvári löszerraktár. Ez a harmadik löszerraktár, amely két téten belül a levegőbe repült,

A vasútvonal megrongálódott, úgyhogy a forgalmat meg kellet szüntetni. Valószinü, hogy bünös kezek okozták a katasztrófát. Aatóságok vizsgálatot indi tottak, hogy kinyomozzák az egyes rob banások között valószinünek tartott kapcsolatokat

LEZUHANT EGY UTASREPÜLÖGÉP

London, augusztus 22. Reuter, Ma reggel a London—amsterdami repülőgép alig hagyta el a croydoni repülőteret, heves szélroham kikapta a pilótakezéből a kormánykereket, mire a gép azonnal lezuhant

A műszerész életét vesztette A 11 útas közül heten sebesültek meg.

A SÜTŐIPARI SEGÉDEK BÉRMOZGALMA

Budapest, augusztus 20. A sütőipari segédek a sütőipari testülettez 15 százalékos béremelési kérelmet intéztek.

E tárgyban a miniszterelnök-helyettes utasitására a mai napon Andréka Károly főkapitányhelyettes a feleket bé kéltető tárgyalásra hívta össze. A tárgyalás hat órától háromnegyed kilenc óráig tartott.

Az érvek, amelyeket a tárgyaló felek felhoztak, a munkások részéről a béremelés indokolására, a munkaadók részéről pedig a béremelés indokolatlanságára olyannyira különbözők voltak, hogy végeredményben a tárgyaló bizottság abban állapodott meg, hogy ezekkel kapcsolatosan a felhozott érveknek átvizsgálására két munkaadóból és két munkásból álló bizottságot küld ki, — amely 14 napig tárgyalja a felmerült kérdéseket.

A 14 nap után a tárgyalóbizottság jelentést tesz és a tárgyaló bizottság dönt a béremelés kérdésében.

GYÁSZMAGYAROK

Prága, augusztus 22. A Lidove Noviny irja: A felvidék republikánus gondolkozásu magyarjai szombaton Párkányon gyülést tartottak Az elfogadott határozat kimondja, — hogy a budapesti magyarok és az angol lord legutóbbi kisérlete csak azt eredményezte, hogy elodázta a köztársaság nemzetiségi konszolidálódását és megzavarta a magyarság jó viszonyát az államalkotó lakossághoz.

A csehszlovák köztársasági agrárpárt (Svehla párt) magyar osztálya ma Csomor István elnöklésével Pozsonyban ülést tartott és tiltakozott ama törekvés ellen, amelynek célja a magyar lakosság és a cseh állam jó viszonyának megbontása. Ebben az értelemben memorandumot küldenek Rothermerenek.

Egy dühöngő ember sorra lelőtte haragosait

Két halottja és több sebesültje van az ujszászi vérengzésnek

Szolnok, augusztus 22. Szent István napjára bált hirdettek a Szolnok közelében levő Ujszászon, Molnár József piac-téri korcsmájában. Jóval a bál megkezdése előtt együtt ült a korcsmában: Veres Imre, Juhász János, Veres Albert és Kovács József, valamennyien gazdálkodó emberek.

A társaság este 7 óra tájban nyugodtan kártyázott az ivóban, amikor egyszerre betoppant Alapi István, aki a kártyázó társaság valamennyi tagjával már hosszabb idő óta haragos viszonyban állott. Alapi rászólt Veres Imrére:

— Miért iszol annyit?

Veres Imre egy szót sem válaszolt — mire Alapi ezt kérdezte tőle:

— Haragszol rám, Imre?

A legény erre sem felet. Ekkor Alapit dühroham fogta el; hirtelen előrántotta revolverét és Veres Imrére lőtt. A golyó a legény combjába furódott. — A meglepett kártyázók még fel sem ocsudhattak, amikor Alapi ismét elsütötte fegyverét, a melynek golyója Juhász János karját futa keresztül.

A fiatalemberek felugráltak, de ujabb és ujabb lövések dördültek el. Alapi eszeveszetten kezdett lövöldözni az ivóban és a golyók egymásután találták el Kovács Józsefet, a kinek száját találta egy golyó, mig a negyedik golyó Veres Albert hasába furódott. Az ötödik golyó egy kis leányt talált el, aki éppen az ivóban tartózkodott.

Amikor a békésen kártyázó társaság mind a négy tagja a földön hevert, sulyos sebektől vérezve, Alapi kirohant az ivóból.

Amikor az ajtóba ért, egyszerre szemben találta magát Veres Józsefel, az előbb lelőtt Veres fiuk bátyjával, aki csak véletlenül járt arra és a lövések zajára akart az ivóba rohanni. Alapi azt hitte, hogy Veres József fivéreinek segitségére jön és ezért a még mindig kezében tartott revolverből az utolsó, hatodik golyóval a vele szemberohanó Veres Józsefre lőtt. A golyó Veres József nyakába furódott.

Alapi István ekkor kiugrott a korcsmaajtón és eszeveszetten futni kezdett. A vedéglő közönsége, sőt maga a halálosan megsebesült Veres József is utána rohantak, de *Veres József néhány lépés után véresen összeesett és meghalt.*

A lövések zajára a közeli csendőrlaktanyából kirohantak a csendőrök is, akik lefogták az eszeveszetten futó Alapi Istvánt.

Az összefutott tömeg ádáz dühvel támadt a vérengző emberre és a csendőrök csak a legnagyobb erőfeszitéssel tudták megvédeni. A sulyosan sebesült Veres Albertet és Kovács Józsefet azonnal kocsira tették, hogy beszálitsák a szolnoki kórházba, de utközben *Veres Albert is kiszenvedett.*

Alapi Istvánt a csendőrök letartóztatták.

Kevés remény van arra, hogy elhalasszák Saccó és Vanzetti ma reggelre kitüzött kivégzését

Boston, aug. 22. Sacco és Vanzetti holnapra elhalasztott kivégzésének ügye e pillanatban azt mutatja, hogy a két halálraitélt most már aligha kerüli el sorsát.

A Chicago Tribune jelentése szerint Borah szenátor egy Angliból küldött sürgönyre, amelyben arra kérték, hogy lépjen közbe Sacco és Vanzetti érdekében, a következőket válaszolta:

— Nemzetünk meggyalázása volna az, ha mi a legkisebb figyelemre is méltatnánk az idegen tiltakozásokat és az amerikai tömegek tüntetéseit. Ez az idegen nyomás ki hivja a mi nemzeti büszkeségünket Nem találok más szavakat ama személyek közbelépésére, akiknek a legkevesebb joguk sincs arra, hogy a mi szigoru büntetőjogi határozmányaink fölött kritikát gyakoroljanak.

Ez a nyilatkozat körülbelül világosan megjelöli a Sacco—Vanzetti-ügy sorsát.

Most már csak *kevés reménység mutatkozik arra, hogy Sacco és Vanzetti kivégzését elhalasztják.*

A fogház igazgatója már a legszigorubb rendszabályokat érvényesitette, mintha az itélet végrehajtásának ujabb elhalasztása már lehetetlen volna. A fogház körül megháromszorozták az őrséget és a város valamennyi magaslati pontján gépfegyvereket és fényszórókat helyeztek el. Ezek az intézkedések megerősiteni látszanak azt a hirt, hogy további merényletektől tartanak és hogy állitólag több mint száz anarchista utban van Newyorkból Bostonba és más anarchisták is készülnek erre az utra. A hatóságok a legszigorubb óvintézkedéseket teszik és ostromállapotszerü rendszabályokat léptetnek életbe.

Boston, aug. 22. Brandies biró, akiben tegnap a védők utolsó reménye összpontosult, tegnap este elutasitotta a halálraitéltek pörének reviziójára vonatkozó inditványt azzal az indokolással, hogy családjának egyes tagjai tulságos érdeklődést tanusitottakSaco és Vanzetti ügye iránt és ha most az inditvány nak helyt adna, az a látszata lenne a dolognak, mint a legfelsőbb törvényszék egyik birája személyi okoktól befolyásoltatná magát.

A halálraitéltek egyik védője, Hill, a hir vétele után azonnal autóra ült, hogy Maine államban sürgősen felkeresse a legfelsőbb törvényszék egy másik biráját: Stone-t. Nem valószinü azonban, hogy Hill a birót még hétfő éjszaka előtt megtalálhatná és ezért Stone még ha akarna, sem interveniálhatna már idején Sacco és Vanzetti érdekében.

A rendőri tilalom ellenére is legalább 20.000 ember tüntetett tegnap Boston uccáin. Rendzavarásra azonban sehol sem került a sor és a rendőrségnek sem kellett erőszakkal beavatkoznia. A fogházépületben és környékén ismét megerősitették a készültséget. A rendőrséget gépfegyverekkel szerelték fel, a fogház épületében pedig hatalmas fényszórókat helyeztek el, hogy a tüntető csapatok közeledését még idejekorán észre lehessen venni.

Boston, aug. 20. A két haláraitélt olasz anarchistával pénteken közölték a legfelsőbb törvényszék határozatát, egyben pedig ismét visszavezették őket a fogházból a siralomházba. Ez az aktus drámai jelentek közt folyt le. Saccot és Vanzettit, akik mindvégig karonfogva haladtak, a fogházőrök elvezették a villamosszék előtt is, mely fekete kendővel volt letakarva. A portugál Madeirost külön cellába vitték.

Az egyik védő látogatást tett a halálraitélteknél a fogházban és az ujságirókkal azt közölte, hogy *Vanzettin már teljesen elhatalmasodott az elmebaj.* Az olasz anarchista mindenáron rádióleadót akar felállitani a cellájában, hogy azon át a világba kiálthassa a rajta esett sérelmet és igazságtalanságt. Sacco ezzel szemben meglehetősen nyugodtan fogadta a kivégzés hirét és kijelentette, hogy nem is várt más döntést.

Washington, aug. 22. Sacco és Vanzetti ügyében ma két reviziós inditványt nyujtottak be, amelyeket iktattak.

Boston, aug. 22. Stone főbiró kijelentette, hogy a kivégzés időpontjának elhalasztására vontkozóan nem tesz intézkedést.

ALMÁSY LÁSZLÓ A VASUTON ROSSZUL LETT ÉS NEM UTAZOTT EL PÁRISBA.

Budapestről jelentik: Almássy László, az egységespárt elnöke — szombaton az éjjeli gyorsvonattal tizenegyedmagával indult el, hogy Párisba utazzék az interparlamentáris konferenciára. Győrbe érve, Almásy hirtelen rosszul lett, görcsök kinozták, ugy hogy nem merte megkockáztatni a továbbutazást. Győrből a legközelebbi vonattal visszautazott Budapestre, ahol most a lakásán ápolják. — Az interparlamentáris konferencia magyar tagjai egyrészt vasárnap utaztak Párisba, másrészt ma este indulnak.

Filc és bársony
kalap
ujdonságok

Kalapüzem
Piac ucca 9. sz.

A születésnapi poion, mint felmentő ok

Humoros bűnpert tárgyalt az elmult napokban a debreceni járásbiróság. — A bünügyi humornak mondható eset előzményei a következők:

Egy debreceni nagykereskedőnél tanonci minőségben szolgált egy fiatal fiu. Gazdája meg volt vele elégedve, mert dolgát rendesen, jól végezte. Az elmult télen azután bekövetkezett a baj. A fiu valami megbizást nem jól intézett el, ami miatt a kereskedő figyelmeztette a tanoncot. Ez visszafeleselt, mire gazdája megfenyitette: adott neki egy pofont! — Történt pedig ez az eset a fiunak pont a 16-ik születése napján.

A 16 éves ifju nem hagyta anyiyban a dolgot és könnyü testisértés vétségéért feljelentette gazdáját. Igy került az ügy a debreceni kir. járásbiróságra, dr Mellán Dezső járásbiró elé.

A vádlott kereskedő beismerte, hogy tényleg adott a tanoncnak egy pofont. A fiu feleselt, ő is dühös volt és nem tudta fékezni magát.

Annál érdekesebb volt azután a kereskedő védőügyvédjének érvelése. Rámutatott arra, hogy a tanoncok 16-ik életévük betöltéséig házi fegyelem alatt állanak ilyen minőségben, és mint ilyenek megfenyithetők. Miután pedig a tanonc épen azon a napon töltötte be 16-ik életévét, akkor még büntetlenül megfenyithette a gazdája. Egy nappal később, ha megpofozza, már büntetendő volna, de igy nem.

Az ügyvéd fejtegetéseit a járásbiróság is elfogadta és a kereskedőt a könnyü testisértés vádja alól felmentette.

A középosztály szükségletére szolgáló kikkek nem luxuscikkek

A pénzügyminiszterium uj luxus adó tervezete ellen felhangzott panaszok arra inditották a pénzügyminisztert, hogy megküldesse magának a tervezetet és áttanulmányozza. A pénzügyminiszter már az első reviziója során sok cikket kivont a luxusadó alól és bejelentette, hogy a nagy tömegek és a középosztály szükségletét tevő cikkeket ki fogja venni a fényüzési adókötelezettség alól.

A magyar kereskedelem és ipar körében ez bizonyára megnyugvást fog kelteni, de az is bizonyos, hogy ha a pénzügyminiszter a későbbi tanácskozások során meghallgatja majd az érdekelt ipari és kereskedelmi szakmák alapos és indokolt észrevételeit a javaslat rendelkezéseire vonatkozólag, akkor mélyrehatóbb módositásokat fog tenni ezen a tervezeten és bizonyára számos olyan cikket old fel a luxusadó kötelezettsége alól, amelyről ma még azt hiszik hogy azoknak a használata luxust jelent.

A pénzügyminiszter átérzi azt, hogy a nagytömegek és a középosztály szükségletére szolgáló cikkeket nem lehet luxuscikkeknek minősiteni és ez a szempont fogja vezetni a minisztert további mérlegelésében.

A régi Debrecen

Népkert

Ezelőtt 35— 40 esztendővel Debrecenben nem kellett a lakóházakból sem az utcára, sem a Nagyerdőre menni (talán ezért is hanyagolta el a debreceni polgárság utóbbit?) — hogy a tavaszi vagy őszi fuvallat, a rekkenő nyári lélekzetvétele némineműfalombokat borzoljon fel az emberek feje felett s hogy gyepágyakat érezzünk a talpunk alatt.

A város mellékutcáiban minden ház telke kertben végződött s a főutcai házastelkek sem voltak beépitve úgy, mint manapság, hanem két utcára szólottak s hatalmas virágos és veteményes kertek terültek el az udvarok végén.

Befőznivaló gyümölcs egész esztendőre került az ilyen kertekből, pedig ezeknek a kerteknek körte, — alma, cseresznye, megyfáit, ribizke és pöszméte bokrait öt-hat gyerek pusztitotta nyáranta. Sőt ama szép kor krónikása még szüretelt is egy ilyen piacutcai kertben (a mai Gálházban), ahol 20—25 sor szőlőtőkén bortermelő kedvét elégitette ki a ház egyik hivatalnok-bérlője.

Nem nagyon kellett volna tehát a ház kapuján kivül keresni a szabadlevegőt a debreceni polgároknak és polgárnőknek, ha utóbbiaknak nem lett volna már akkor is az a jó tulajdonságuk, hogy ruhájukkal, kalapjukkal szerettek feltünést kelteni a barátnők és azok lovagjainak táborában.

Az akkori turnürös szoknyákat s egyéb dimatlan divatkreációkat nyilvánosan bemutatni, erre nagyon alkalmas volt az akkori *Népkert*. Ott feküdt pedig ez a sürjen befásitott középen széles fasoros sétaútakkal berendezett kert a mai Petőfi-téren, a mostani park helyén. Persze minden irányban nagyobb területen, szabálytalan négyszögben, hegyes szögével majdnem érintve a Homokkertsor sarokházát.

Akkor még a régi vasúti pályaház volt meg csak, lejebb szorulva keletnek. A Népkertet magas deszkaléc kerités határolta s ha ma visszagondolok hosszú akác és palánta aljára, sok, meghitten csöndes zugaira, el sem tudom képzelni, hogy miképen is fért el ezen a helyen a mi „bujdosdi", „rablósdi" s egyéb játékaink kedvenc tanyája. A sürű falombok közvetlen a kerités tövében elfogták a városi zajt, mely különben is sokkal falusiasabb tónusú volt még, hogy azt a mai utcai s vasúti lármával össze lehetne hasonlitani.

Az alében, melynek útjait behavazta akácvirágnyitás idején a lehulló fehér virágszirom, sétálgattak a fiatal párok a nappali dologidő után s az út két szélén elhelyezett falécpadokon pedig a mamák és papák figyelték a fiatalokat, aki „gar des dames" nélkül egyetlen sétát sem tehettek még akkor a házon kivül.

A különböző mellékútakon is „pihenők" voltak egy-egy csoport paddal, sőt asztalkával is felszerelve. — Leginkább egy-egy terebélyes fa alatt volt ez a pihenő a gyepágyak mellett kikerekitve. Itt tanultak egyébként a gyermekek a házi nevelőkkel. Az indóház felőli részen voltak sürjen burjánzó bodzafabokrokkal, mint élő sövénnyel elkerítve azok a bódék, amelyekbe a király se ment volna a város ötös fogatán, ha történetesen Debrecenbe lakott volna.

A sokáig virágzó bodzavirág tengernyi látogatója: a méhek, kőrisbogarak stb. halk morajа s a másnapi leckéjüket tanulók mormogása halkan olvadt egybe, különösen tavaszi s kora nyári délelőttök táján, úgy vizsgák előtti időkben.

A csöndes, kisvárosi milliőt csak regényesebbé tette a kert Homokkertsor felé eső hegyesszögű része, amelynek bozótos rejtekhelyei közt a rendőrség nem egy közveszélyes csirkefogót fülelt le a nyári éjszakában s ahova az apró gyermekek, dehogy is merészkedtek volna bujócskajáték közben elrejtőzni. Pedig ide jól halatszott a Petőfi-ház eresze alól a nagy zöld kalitka fekete rigójának a hangja, amint serényen ismételgette a Rákóczi-induló 5—6 betanitott ütemét, hogy végül is sikoltozó dadogásba fulladjon a gégéje.

A népkertben volt egy fából épitett, deszkákkal fedett tánchely, — amelyben vig majálisok és nyári mulatságok zajlottak le, nem lévén Debrecennek még akkor ennél alkalmatosabb helyiség e célra. — A nagyerdei Dobos-pavillon még akkor nem volt meg (1885-ben került Debrecenbe, az akkori budapesti országos kiállitáson vásárolta meg a város) s a Nagyerdőre sem futott még ki a későbbi gőz helyivasút, a maga kis „kávépörkölőnek" csúfolt mozdonyaival, hanem a Bika szálloda előtt indult ki nagyon is meghatározatlan időben egy rozoga öreg omnibusz, mert a fürdőházig szállitotta a vakmerő utazásra felkészült vendégeit.

De sok, ma már öreg ember, emlékszik vissza ezekre a nyári mulatságokra, talán mint életük sorsdöntő eseményeire. Ki tudja, hány szerelmes történet, házasságkötés emléke fűződik az öreg Népkerthez, — amelyet a város fejlődése egyetlen tollvonással eltörlt a mai Petőfitérről. A mai park semmiben sem pótolja a Népkertet, amelyet későbbi időkben feleslegessé tett a könnyen megközelithető Nagyerdő.

Szatyi.

A debreceni törvényszék felmentett egy román soffőrt

Lopással vádolva állitotta tegnap a királyi ügyészség Piagola György román soffőrt a debreceni törvényszék elé. A vád szerint Piagola 1924-ben Bukarestben a vele egy házban lakó Sass Benjámin géplakatostól négy ezer lei és több okmányt, igazolványt ellopott. Ez év tavaszán, mivel félt a besorozástól, átjött Magyarországra. Itt először mint kémgyanus idegent kezelték, majd a fenti lopás miatt vették őrizetbe.

A tegnap főtárgyaláson a vádlott mindent tagadott. A nála talált és Sass Benjámin nevére szóló igazolványra azt adta elő, hogy azt Sass adta át neki megőrzés végett. Nem igazolták a vádat a kihallgatott Sass Benjámin és Bodnár Ferenc sem, igy a törvényszék Piagola Ferencet a lopás vádja alól felmentette. Az itélet ellen az ügyész fellebbezést jelentett be.

A hortobágyi legelőbérek ügye a tanács előtt

A városi gazdasági ügyosztálynál elkészült az 1927. évi Hortobágy legelőbérekről szóló kimutatás. Eszerint folyó évben 246.848 pengőt fizettek be a legelőt igénybevevő háztulajdonosok, mig a debreceni lakosu nem háztulajdonosok 13.162 pengőt. A 250.660 pengős bevételhez hozzáfüzte Zöld József tanácsnok, hogy nem felel meg a várakozásnak, mert az 1927. évi költségvetési előirányzat 4330 pengővel többet igért a Hortobágy legelőhasznából.

Mivel a városi tanács tudomást szerzett arról, hogy a legeltetésre jogosult háztulajdonosok szabálytalanságokat követnek el legeltetési jogukkal, ezért a számvevőségnek utasitást adott, hogy a legelőbéreket csak az arra jogosultak személyes megjelenése esetén fogadják el, vagy csak szabályszerü meghatalmazás alapján vegyék át a legelőbért.

Asszonyom!
Kisérelje meg és mosson
Persil
önmüködő mosószerrel.
Szappan, kefe és dörzsölés nélkül,
tüzelő és munka megtakaritásával
havonta tetemes összeget
takarit meg.

Sodrony ágybetétet
legjobb minőséget készit
Neumann Péterfia ucca 17.

A NAP HIREI

Uj főhadnagyok Debrecenbe

Szent István király napján a kormányzó nagy ünnepség keretében avatta főhadnagyokká a m. kir. Ludovika Akadémiának 4. évfolyamát végzett növendékeit.

Az újonnan felavatott főhadnagyok közül a debreceni csapatoknál huszárokhoz bátfalusi vitéz Bóth Gyula és Pallaghy Levente, a gyalogsághoz Huszár József és Kun Tibor, a tüzérséghez Czelnay Rezső, a vonatosztályhoz urai Uray György hadnagyokat nevezte ki a kormányzó főhadnagyokká.

Az újonnan kinevezett főhadnagyok már megérkeztek Debrecenbe.

— **Dr. Weszeczky Oszkár** szabadságáról hazaérkezett és ismét rendel. (Városi bérház, Batthyányi u. 17.)

— **A vas és rézbutorgyár elbocsájtotta alkalmazottait.** Ismeretes, hogy a debreceni vas és rézbútorgyárban a mult héten sztrájkba léptek a munkások. A munkások olyan követelésekkel léptek fel az igazgatósággal, amelyet teljesiteni nem lehetett. Nevezetesen két hét előtt a gyár minden munkásának fizetésemelést adott, de utóbb ismét javitást kértek. A békéltető tárgyalások során történtek megállapodások, melyeket azonban a munkások nem teljesitettek, mire a gyár az összes sztrájkolókat kijelentette a munkából és könyveiket kiadta.

— **Kis Robinson a Nagyerdőn.** A mostani időkre szomoruan jellemző az az eset, ami a napokban pattant ki. Arról van ugyanis szó, hogy kis fiucskát találtak a Nagyerdő sürü bokrai között. A fiucska egy hete, hogy eltünt szülei lakásáról. Összekoldult néhány fillért a vásárban, majd kiment a Nagyerdő bokrai közé és ott ütötte fel tanyáját. Napközben bebrándult rejtekhelyéről a nagyerdei tennispályákra, ahol labdaszedéssel keresett pár fillért. Azon élelmi cikkeket vásárolt, majd újra rejtekhelyére ment. A fiucskát most egy csendőrjárőr elfogta s szüleinek lakására toloncolták. A kis Robinsont alighanem szülei nyomora vadította ki az erdőre.

— **Baleset a Csapó uccán.** Tegnap reggel baleset történt a Csapó ucca 36. szám alatt. Sipos Károly 75 éves öregember a pincébe ment, hogy onnan tengerit hozzon fel. Az idős ember egy kosár tengerivel igyekezett fel a pince lépcsőjén. A pincegátorban a kosár tengeri súlya alatt összeesett s esés közben magát több helyen megsértette. A mentők első segélyben részesitették, — majd lakásán hagyták az öreget. Állapota nem súlyos.

— **Utonállás a Nagyerdőn** — Szent István király napján történt, — hogy Nagy József kereskedő, Vendég uccai lakos feleségével a Nagyerdőn, a viztorony mellett sétált. Utközben két szürkeruhás fiatalember állta útjokat. Kiáltozásukra elősietett a közeli rendőrőrszem, de akkora a támadók már kereket oldottak. A rendőr az esetről Nagy Józsefék bemondása alapján a támadók ellen nyomozás indult.

x **Fajborok kimérése.** Méltóságos Weszprémy Zoltán vámospércsi nagybirtokos fajborainak kimérését, a városház étterem már a mai napon megkezdte.

— **Tükörgyártás, üvegcsiszolás, kirakatok tükrözése, Sipkovits, Szív-u. 14—15. Telefon 356,**

x **Filmképeslap** ujdonságok, papirárúk, mappás levélpapirok legolcsóbban Thaisz Arthur uj papirüzletében, Bika szállóval szemben.

Az olaszliszkai pénzhamisitás elitéltje kiszabadult

Friedlender Soma feltételes szabadságon

Két évvel ezelőtt nagy port vert fel az olaszliszkai hamis milliósok ügyében indult nyomozás szenzációja. Olaszliszkán és Sátoraljaujhelyen egész sereg hamis milliós bankjegyeket találtak. A nyomozás során sulyos és kompromittáló adatok merültek fel a liszkai csoda-rabbi fiai ellen, sőt a nyomozás során magát Friedlaender Hermann csodarabbit is letartóztatták. A rabbi szerepe tisztázódott később és őt a vádtanács szabadlábra helyezte. Majd tárgyi bizonyitékok hiányában a királyi ügyészség Friedlaender Hermann csodarabbi ellen a vádat el is ejtette.

Két fia azonban vád alá került. — Közel másfél évvel ezelőtt a debreceni kir. törvényszék Jeney Sándor büntető tanácsa a Friedlaender fiukat a megtartott főtárgyalás során elitélte. És pedig a kisebbik Friedlaender fiu: Chaim, kisebb büntetést kapott; Friedlaender Salamont pedig 2 és fél évre itélte a törvényszék büntető tanácsa. Friedlaender Salamon büntetéséből egy évet és hét hónapot kitöltvén, a fennálló jogszabályok szerint büntetése háromnegyedrészének kitöltése után feltételes szabadlábra való helyezését kérte. Jó magaviseletére tekintettel kérelme illetékes helyen meghallgatásra talált és az idevonatkozó végzés István király napjára a kir. ügyészség fogházigazgatóságához is leérkezett.

Ennek alapján a kir. törvényszék a büntetés háromnegyedrészének kitöltése után ma Friedlaender Salamont szabadlábra helyezte.

Ma délben 2 órakor hagyta el a debreceni kir. ügyészség fogházát Friedlaender Salamon. Testvére: Chaim jött érte Olaszliszkáról.

A fogházból kiszabadult Friedlaender Samalon egyenesen a zsidó templomba ment; ott rövid imát mondott, majd fivérével együtt Olaszliszkára utazott.

A fogság nagyon megviselte Friedlaender Salamont. A fogházban nem vetette le magáról a kaftánt, sőt haját és szakállát sem beretváltatta le. Hajába sok ősz szál került, de mosolygósan hagyta el mégis a fogház épületét és a rá várakozó Chaim öccsének héber nyelvü mondatokat mondott. Majd a Deák Ferenc utca irányában eltünt, az utca déli forgatagában.

A pallagpusztai tyuktolvajok a debreceni törvényszék előtt

Több száz baromfit loptak össze a kertségek lakóitól

Ez év tavaszán állandó lopások történtek a debreceni Gazdasági Akadémia területén. A tolvajok leginkább baromfiakra pályáztak, de nem vetették meg a ruhanemüeket sem. A lopások később hasonló körülmények között megismétlődtek a Poroszlai-uton és környékén.

A rendőrség már eleinte sejtette, hogy szervezett tolvajbanda garázdálkodik a kertségekben. Ez a feltevés igaznak is bizonyult, mikor végre sikerült a tolvajokat kézrekeriteni Majoros Gyula budapesti illetőségü gyári munkás, Szabó Erzsébet napszámosnő és a kiskoru L. I. személyében. A tolvajok orgazdája Lech Istvánné volt, akit szintén elfogott a rendőrség.

A tolvajok előállitásával kapcsolatban összeállitották azoknak a bünlistáját is. Ez a meglepő arányokat mutatott. Meglopták a gyanusitottak Varga Kálmán gazdasági akadémiai igazgatót, Szabó Imrét, Varga Lajost, Kontsek Gézát, Laczkó Aladárt, Pákozdy Józsefet, Kálmánczhelyi Sándort, Stolp Ödönt, Sövény Gyulát, Kocsis Istvánt, Mészáros Lajost, Benkő Jánost, Nagy Jenőt, Márton Kálmánt és Suta Józsefet.

A legtöbb helyről tyukot, kacsát, pulykát vittek el, de egy pár helyről ruhanemüeket is loptak. — Kontsek Géza kertjébe például ugy hatoltak be, hogy Majoros forgópisztolya segitségével felfeszitette az ajtó lakatját.

A tyuktolvajok tegnap kerültek a debreceni törvényszéknek dr Jeney Sándor elnöklete alatt müködő tanácsa elé. A vádat dr Balogh István kir. ügyész képviselte, — a vádlottak védelmét pedig dr Szücs Andor és dr Helfersohn József ügyvédek látták el.

A vádlottak töredelmesen beismerték a lopásokat. A sok tanu és sértett kihallgatása, továbbá a per beszédek az egész hétfői napot igénybe vették, igy ebben a bünügyben ma hirdeti ki itéletét a biróság.

Miért késik a nagyerdei villamos körvasut épitése

Ismeretes, hogy már régebben elhatározta a HÉV, hogy körvillamost épit az egyetemi körúton, a munkálatok megkezdése azonban még mindig késik.

A Vilmos császár körúti villamos vasut kiépitésére vonatkozólag a következő tájékoztatást adták:

A nagyerdei körúti villamos-vágány kiépitésére minden előkészület megtörtént. A kiépités megkezdését az késlelteti, hogy a postaigazgatóság még nem adott utasitást a vágány helyén álló telefonhálózatnak kábelbe való lefektetésére. Ezt már a HÉV megsürgette és kedvező választ is kapott. A kábelfektetés költségeit a város és a postakincstár viselik.

A villamos a körut bal oldalán fog haladni, ennélfogva szükséges lesz az eddigi körúti vágánynak másik oldalra való áthelyezése.

Ha a HÉV a munkálatokat megkezdheti, ugy a hálózat kiépitését hat hét alatt befejezi. Előreláthatólag az uj vonalat október végén adják át a forgalomnak.

Itt emlitjük meg, hogy a HÉV a Nyilas-telepiek kérésére elhatározta, hogy egy hónapi próbára ismét járatokat indit a telepre s ha az kifizeti magát, fenntartja.

Az autóbuszok az Attila téri görög kath. templomtól fognak indulni. A végállomás most is a Fancsovics utca lesz, a szakaszhatár ellenben a MÁV kolónia bejárata. Az Attila térről minden tiz percben fog autóbusz indulni.

„Sándor bácsi" leánya férjhez megy

Unnep az Arany Bika főpincérének házánál

Ma, augusztus 23-án, kedden délután meleg családi ünnepség lesz Neumann Sándor főpincér, Könyök ucca 4. szám alatti házánál. Neumann Rózsika, a Bika kávéház népszerü, „Sándor bácsija nakk" leánya ugyanis ekkor tartja esküvőjét Roth Lajos fodrászmesterrel. A délután 3 órakor kezdődő ünnepség szük családi körben lesz s azon csupán Sándor bácsinak meghitt barátai és a család tagjai lesznek jelen.

Neumann Sándor, akit nemcsak az Arany Bika kávéház vendégei, de Debrecen város egész közönsége nagyrabecsül példátnyujtó munkás életéért, közel 40 éve szolgálja, mint pincér és főpincér városunk publikumát. Sándorbácsi tiszteletreméltó modorával még a régi Debrecenből mentette át magát ebbe az uj korszakba, melyben épen úgy ösmer mindenkit, mint a multban, mikor az azóta megszünt „Korzó" kávéház főpincére volt.

Az esküvőhöz számos jókivánság fűződik.

Két volt debreceni primadonna egy fővárosi szinházban

Szilágyi Marcsa és Szömörkényi Franciska az Andrássy uti szinház tagjai

Két régi ismerősünkről olvasunk a fővárosi lapokban, akik itt kezdték voltaképeni pályafutásokat Kardoss Géza társulatánál a „Csokonai Szinház"-ban.

Az egyik *Szilágyi* Marcsa, aki, mint szavahihető fővárosi szakértők jelentik, szép karriert fog csinálni s már is ott van a „beérkezettek" közt. Egyelőre az Andrássy uti Szinházban fog játszani és pedig kisebb operettek szerepeit osztották rá. De már is szó van arról, hogy még a télen a Király szinházba fog Szilágyi Marcsa átvonulni, ahol egyik magyar tárgyu operett neki való szerepében kell fellépnie. Egyébként szerződtetéssel kinálta meg Sebestyén Géza, a Városi szinház igazgatója is.

A másik ismerős Szömörkényi Franciska, akit szintén az Andrássy uti szinház szerződtetett s aki Szilágyi Marcsával együtt fog bemutatkozni. Ebből is láthatja a debreceni közönség, hogy az a Kardoss Géza társulata mégis csak produkált valamit még a fővárosnak.

— **Megjelenik a városok monográfiája.** A magyar városok monográfiájából uj kiadást készitenek. Debrecent külön kötetben fogják tárgyalni és az adatok összegyüjtése folyik. A már elkészült Szeged város monográfiáját elküldte a kiadóvállalat a tanácsnak. A tanács a könyvet megvásárolta és árát kiutalta.

Könyvviteli, gép- és gyorsirótanfolyamra szeptember 1-ig iratkozhat be a Könyvviteli Szakirodában (Kandia-u. 4/b, Telefon 518.). Jelentkezők mérlegképes könyvelőkké, perfekt gép- és gyorsirókká lesznek kiképezve.— Olcsó tandij! Kedvező fizetési feltételek.

x **Cserépkályhák** belföldi, budweisi nagy választékban, átrakásokat, tisztitásokat vállal *Krisch Károly* cserépkályha raktára, Debrecen, Piac ucca 89. szám. Telefon 12—18.

Gyászrovat

ÖZV. JOÓ ISTVÁNNÉ HALÁLA

Debrecen előkelő társadalmának nagy gyásza van. Joó Istvánnak, a kiváló pedagógus, a református kollégiumi tanítóképző intézet volt igazgatójának, egyházkerületi gimnáziumi felügyelőnek özvegye meghalt.

A régi Debrecen tiszteletreméltó urasszonya volt özv. Joó Istvánné, aki a társaséletben vezető szerepet játszott úgy is, mint a Jótékony Nőgyletnek éveken keresztül volt alelnöknője. Kulturális mozgalmainkban is ott találtuk mindenütt vezetőhelyen a szeretetreméltó modoru, finom lelkületü urasszonyt, aki gróf *Degenfeld* József főispán utján jó barátságban volt a gróf Degenfeld-családdal. Nem egy Degenfeld fin nevelkedett a házánál. Sokszor megfordult nála gróf Tisza István is. Soltész Elemér tábori püspök nagynénjét, dr Joó István városi aljegyző édesanyját gyászolja. Lugossy József, a debreceni kollégium hirneves professzora nagybátyja volt.

Az elhunyt előkelő uriasszonyt augusztus 23-án, kedden délután 3 órakor fogják a Kossuth uccai ref. templomban kezdődő gyászszertartás után a Kossuth uccai temetőben levő családi sirboltban örök nyugalomra helyezni.

SZ. NAGY KÁLMÁNNÉ MEGHALT

Dr Szotyori Nagy Kálmánt, Debrecen népszerü orvosát sulyos csapás érte. Felesége, a nemes magyar urasszonyok példaképe meghalt. — Háromszéki Szotyori Nagy Kálmánné szül. nemes Csilléry Adél 69 évet élt s temetése a Szent Anna uteai temető kápolnájából folyó évi augusztus 23-án, kedden délután 4 órakor fog lefolyni. Az elhunytat Debrecen előkelő társadalmában nagyon kiterjedt rokonság gyászolja.

TESZLER SÁMUEL KERESKEDŐ HALÁLA

Megrendítő csapás érte Teszler Sámuel kereskedő családját. A családfő, az 53 éves Teszler Sámuel Simonffy ucca 46. szám alatti lakásán hirtelen meghalt.

Az életerős kereskedő nagy szorgalommal dolgozott üzletének felvirágoztatásán. Napjai kora reggel től késő estig munka mellett teltek el. Szabadidejében pedig olvasott, müvelte magát és családjának élt. A mult héten pénteken reggel Teszler a rendes időben kelt fel. Majd bement a fürdőszobájukba. fürödni. Alighogy belépett a vizzel teli fürdőkádba — összeesett.

Igy akadt rá családja. Segiteni már nem lehetett rajta. az orvos constatálta, hogy a halál beállott. A halált szivszélhüdés okozta.

Teszler Sámuelt vasárnap temették el nagy részvét mellett. Temetésére egyik fia: Teszler Tivadar, aki Bécsben él, repülőgépen jött Debrecenbe, a temetésre.

Teszler Sámuelt hat gyermeke és kiterjedt rokonsága gyászolja. De gyászolja a debreceni kereskedő világ is, melynek becsületes és derék tagja volt az elhunyt kereskedő.

A mélyen sujtott család iránt városszerte nagy részvét nyilvánul meg.

---

x **Helyesen cselekszik**, ha varrógép, tü, olaj és fonalszükségletét nálunk fedezi. SINGER varrógép alkatrészek elismerten a legjobbak! Singer varrógép fióküzlet Debrecen, Piac u. 29. szám.

A Ghillányi állami népiskola végleges elhelyezkedése

Egy iskola, amely amerikai arányokban fejlődik

Most nyert végleges elhelyezést a debreceni tégláskerti állami népiskola, eziőszerint hivatalos elnevezés alatt álló, de a köztudatban Ghillányi-iskola: a Mikepércsi-uton levő régi csapatkórházban, melynek emeleti részeit a napokban üritette ki az eddig ott tartózkodó csendőriskola.

A város részéről az átvételnél megjelentek: Csürös Ferenc dr kulturtanácsnok és Stiebel kulturmérnök, a müszaki osztály kiküldöttje; a tan ügy részéről pedig Vasady Lajos királyi tanfelügyelő és Kovács József, áll. isk. igazgató.

Kellő számu tanterem hiányában, a rendkivül népes iskolában a tanitás eddig váltakozó rendszer mellett folyt, ami ugy pedagogiai, valamint didaktiai szempontból káros hatással volt. A most nyert tantermek minden tekintetben kielégitők s ha külsőleg is megfelelő javitások eszközöltetnek: egy, a kultura célját szolgáló, szép, hatalmas épülettel gazdagodik az iskolák városa.

A pedagogiai cél megkövetelné, hogy legalább az igazgató bent lakjon az épületben. Csürös Ferenc dr kulturtanácsnokot is ez az intenció vezette, de — sajnos — se a főépület, se a melléképületek megfelelő lakást biztositani nem tudnak. A főépület üresen álló helyiségei kicsinek bizonyultak, mig a melléképületek olyan rozoga állapotban vannak, hogy a legnagyobb anyagi áldozattal sem lehetne a lakáskérdést megoldani.

Hogy mennyire szükség volt az iskolára, mutatja az a nagyarányu fejlődés, amely valósággal amerikai módon terjeszkedett. 1925 októberben 1-én nyilt meg három tanerővel és négy osztállyal. A mult tanévben a tanerők és osztályok száma már hatra emelkedett, mig most szeptemberben nyolc tanerő, nyolc tanteremben fog kulturhivatásának eleget tenni. De ez a szám se végleges. Az iskola még mindig a további fejlődés előtt áll, ugy, hogy nem lehetetlen, hogy még ez évben a tanerők és tantermek számát tizre kell kiegésziteni.

Mivel állami iskola lévén, vegyes vallásu gyermekek járhatnak, akik saját felekezeti lelkészeik utján nyernek vallásbeli oktatásaikat. Igy fejlődik közöttük lassankint az a nemes kapcsolat, amely magyar és magyar között különbséget nem tesz s amire — különösen most — oly igen nagy szükségünk van.

Egy ujabban leérkezett kultuszminiszteri rendelet kötelezővé teszi az iskola és körzetének parkirozását és befásitását, ami annál is könnyebben megoldható, mivel a szükséges diszbokrokat, fákat stb. teljesen ingyen adja s csak a vasuti állomástól szükséges elszállitási, valamint az elültetési kiadások terhelik az iskola fenntartóit.

Az iskola vázlatos helyszinrajza ez ügyben már be is küldetett s csak rövid idő kérdése, hogy sok szép disztérrel rendelkező városunk egy ujabb parkal gazdagodjon, amit szépészeti és higienia szempontjából értékelni alig lehet.

Elet és halál

Az elmult napon a következő születések és találozások jelentettek be:

Születések: Papp Ferenc városi tisztviselő, leány, Éva Margit, — dr. Erdélyi Gábor törvényszéki jegyző, fiu, Gábor, — Kiss Sándor fm. napsz. fiu, Imre, — Veress Lajos cipészmester, leány, Erzsébet, — Huszti László áll, rendőr, leány, Róza, — Harsányi Gábor színházi házfelügyelő fiu, Lajos, — Baranyi Sándor, áll. rendőr törzsőrmester, fiu, Miklós, — Kósa Mihály kocsis, leány, Zsuzsánna, — Pikó József Máv. munkás fiu, József László.

Halálozások: Kornhoffer Nóra rk. 2 éves, Mikepércs, — Tesler Sámuel izr. 56 éves, Simonffy ucca 40, — Vass Erzsébet, ref. 4 hónapos, Honvéd u. 58 — Klein István izr. 13 hónapos, Diószegi út 20. — Molnár Béla ref. 9 hónapos, Széchenyi u. 38. Horváth Béla, ref. 8 hónapos, Pesti u 4. — Kovács Péter rk. 3 hónapos Pesti u. 4. — Kocsis Éva rk 20 napos, Dömsödy u. 25. — dr Szotyori Nagy Sándorné, sz. Csilléri Adél rk. 68 éves — Bethlen u. 1. — Baka Ferenc, ref. 38 éves, Ároktő — Horváth Lajosné, sz. Kecskés Róza ref. 19 éves, Kinizsi u. 48 — Nagy Piroska, Erzsébet ref. 14 napos, Haláp 106 — Biró Károly ref. 60 éves Bellegelő 364.

---

x **Vidékiek és idegenek figyelmébe!** A *„Debreceni Kalauz"* 180 oldalon, 40 képben ismerteti Debrecen város multját, jelenét, történelmi nevezetességeit és látnivalóit. Külön fejezet a Hortobágypusztáról képekkel. — A könyv ára részletes térképpel együtt mindössze két pengő. Kapható könyvkereskedésekben és a főtéri trafikokban.

— **Ujabb körrendelet a hazai ipar védelmére.** A belügyminiszter körrendeletet intézett Debrecen városhoz és Hajdumegyéhez a hazai ipar fokozottabb védelme tárgyában. Ismételten előfordult, togy egyes városok előzetes engedély nélkül szereztek be külföldi gyártmányú gépeket, öntöző, seprő és tűzoltókocsikat s általában közüzemi és köztisztitási célokat szolgáló gépeket és alkatrészeket. Minthogy a városok szabályellenes eljárása a hazai ipar amugyis sulyos helyzetét még nehezebbé teszi s a munkanélküliséget is fokozza, a belügyminiszter szigorú megtorló rendszabályokat helyez kilátásba a rendelet ellen vétő felelős tisztviselőkkel szemben.

— **A városi homok árát nem szállitják le.** A tanács tegnapi ülésén foglalkozott azzal a helyzettel, hogy a városi homokbányákból nem nagyon vesznek igénybe mostanában homokot, hanem az olcsóbb „magánbányákat" keresik fel az épitkezők, ahol már 80 fillérért is kapják a homok köbméterét a városi 110 fillérrel szemben. A tanács úgy határozott, hogy ezt az árat fenntartja továbbra is, mivel Debrecenben kevés az építésre alkalmas homok és igy a jövőben mégis csak a várostól kell majd beszerezni a homokot.

— **Debrecen a külföldi propagandairatokban.** Egyik nagyobb berlini kiadóvállalat: „Illustrierte Lexikon" címen nagyszabású művet bocsátott ki, mely most újabb és bővitett formában jelenik meg. Debrecenről ebben a munkában már a háború előtt is megjelent ismertetés, éppen ezért a vállalat megkereste a várost és kérte, — hogy a bővitett és újabb adatokat bocsásson rendelkezésére. A tanács a kérésnek eleget tett és megrendelte a ... egy példányát.

Aki friss és egészséges akar lenni és nem akarja, hogy kemény legyen a széke, folyton fájjon a feje és böre tele legyen mindenféle pattanással, az igyék hetenként egyszer-kétszer reggelizés előtt 1 pohár természetes „Ferenc József" keserüvizet. A kiadókórházakban végzett orvosi megfigyelések szerint a *Ferenc József* vizet a súlyos betegek is szivesen használták, mert ez minden kellemetlenség okozása nélkül biztosan hat. Kapható gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben.

VIGSZINHÁZ: Csak felnőtteknek! Rongy és selyem, társadalmi dráma, Xenia Desny és Rudolf Klein Roggenel és Vágyak harca, Egy asszony kálváriája.

Szinielőadás Vámospércsen

Nagyszabásu ünnep lesz augusztus hó 28-án Vámospércsen, az akkor nap tartandó vitézi szék értekezlete alkalmából. — Az értekezlet után mükedvelői előadásban kerül szinre a „Gyurkovics leányok" Herceg Ferenc örökszép vigjátéka az épitendő vitézi székház javára. — Főrendező: Vitéz Dobos Sándor tanitó. — Szereplők: Gyurkovicsné — Kovács Lenke, Kata leánya — Wesprémi Irma, Sári leánya — Weszprémi Ella, Ella leánya — Weszprémi Rózsi, Mici leánya — Dukász Giza, Lina leánya — Dukász Ilcsu, Terka leánya — Szabó Vilma, Klári leánya — Dobos Kató. Radványi ezredes — dr Mitrovics Gyula, Radványi Gida — Lencz Géza, Horkay Feri — Magyar Gyula, Sándorffy — Szabó Lajos, Kemény Tóni — Szentiványi József, Szentessy — Cseke Gábor, Jankó — Weszprémi Zoltán, Cigányprimás — Kálmán.

Előadás előtt és szünet közben rádió hangverseny és cigány zene. — Belépő-dij 1 pengő. — Előadás kezdete este 7 órakor.

Vasárnap nem engedi át a város a strandfürdőt verseny céljára

A DEAC. uszó szakosztálya aug. 28-án vasárnap készült a jászapáti Összetartás-sal lejátszandó kerületi verseny megtartására. Ezért kérte a városi tanácsot, hogy adja át a versenyre dijmentesen a városi strandfürdőt. — A tanács szivesen teljesitette volna a kérelmet, de a vasárnapi nagyszámu fürdőző közönségre való tekintettel el kellett utasitani. A verseny alatt ugyanis ki kell üriteni a strandfürdőt. Az ilyen intézkedés eddig a fürdőző közönség körében elégedetlenséget szokott kelteni. A tanács értesiti a DEAC-ot, hogy köznap délután 4 órától átengedi a strandfürdőt a verseny céljára. — Egyidejüleg kimondta a tanács, hogy az uszóversenyek időpontját fürdőszezon előtt jelezzék az egyesületek, hogy a jelenlegihez hasonló kellemetlen epizódok ne akadályozzák a versenyek megtartását.

ZENGEWALD
rövidáru üzlet
a Kálvin tér 3. szám alatt
megnyilt.
Harisnyák, keztyük, csipkék és rövidáru cikkek nagy választékban.

A badacsonyi kőbányánál

A Badacsonyhegy Tomaj felőli részén hatalmas nyílt seb tátong. Hosszú évek óta folytonosan koptatják e komor méltósággal elnyúló gazdag szőlőhegyet s ott, ahol Kisfaludy Sándor idejében csak szüreteken hallatszott puskaropogás, — most a dinamit végzi romboló munkáját pokoli dübörgés közben. A mai nap programmja szerint, a délutáni fürdés után a bányához indultunk. Hol emelkedő, hol pedig lejtős úton haladunk feljebb és feljebb. Mindjárt a hegy alján szemünkbe ötlik az első látnivaló, a katholikus templom, amely jól kimagaslik a faluból. Közvetlen mellette fekszik az iskola egyszerü, emeletes épülete. Ezek körül szétszórva apró, náddal fedett házikók vannak, amelyeket majdnem kivételnélkül, mind erős terméskőből építettek.

A szél ereje nem árt ezeknek semmit sem, mert a hegyoldal természetes védőfalul szolgál. Sziklaszilárdan áll ellent e látszólag gyenge alkotmány az időjárás minden pusztításának.

Ezeket a házakat elhagyva, egy karókból összeállított félid-meddig düledező kapu előtt találjuk magunkat. Rajta e biztató szó olvasható: „Feltámadunk!" Ezen át a temetőbe jutunk, ahol már régen elkorhadt keresztek feküdnek. A név csak némelyiken van még meg, a legtöbbje pedig a feledés homályába kezd burkolózni s némán rejti az alatta nyugvó, immár túlvilági lelket.

A temető elhagyva, szőlők közt megy felfelé az út. Útközben lehet látni munkálkodó embereket s hátat fordítva a Badacsonynak, élvezhetjük a felséges kilátást a Balaton és a falu felé. A távoli hegyek a kissé borult idő miatt ködfátyolnak látszanak. Megpihenve, most már a bánya felé vivő útra lépünk, amely mintegy 15 perces idő után vezet el bennünket a kőfejtőbe. Szorgos munkás kezek idomítják itt a kevéssel ezelőtt robbantott köveket. Robbantás délben és este van, a munkaidő megszünése után. Ebben azonban nem lehet itt gyönyörködni, mert a robbanás alatt még a munkásoknak is el kell húzódni s nem sejtett veszély esetén — lehet nagyobb bazalt darab leomlása, ami nagy területen esik alá — idegenek nem tudnák magukat kellőképen biztonságba helyezni. Így a robbantást legfeljebb csak a partról lehet megfigyelni. Sokszor gyors egymásutánban nyolc-tíz dinamitpatron exponálása hallatszik s ilyenkor csak azt lehet kivenni a hegy tátongó sebéből, — hogy igen csak a kőtömeg lezuhanása után sűrű por- és füstfelleg száll felfelé.

A bányában levő érdekesség ezenkívül a fent látható kisebb és nagyobb alakokra. A bazalt nagyrésze azonban széttörve jön le, a Balaton partján levő kőtörőbe, ahol különböző nagyságuakra zúzzák szét.

Érdekes dolog a villanyfúrróval való repesztés. — A robbanás után ugyanis a nagyobb kőtömböket, — amelyeket kalapácssal széttörni nem lehet, ezzel szaggatják darabokra. A bányában levő, már kész köveket aztán a drótkötélpályán járó csillék hordják le a kőtörőbe. A felérkezett üres csilléket leakasztják s egy iparvágányon közlekedő, négykerekű talpra teszik rá s a megrakása után ismét feltéve, lefelé indul a jól megterhelt csillé, amiben olykor öt-hat méermázsa súlyú kő jön le. Hangtalanul síklik a drótkötelen el s csak a pályát tartó nagy vasoszlopok felett zökken -egyet-egyet.

A csillék útja a hegy oldalán és a lejebb fekvő házak felett megy el, amik az esetleges veszély ellen, — hogy a kötélpálya elszakad, erős drótháló val vannak védve, amikben itt-ott leesett kődarabok vehetők észre. Ezért nem is tanácsos fenn a hegyek oldalán, a csillék alatt járni, mert ott még háló sincs.

Éppen hogy megtudtuk jól nézegetni a bánya területét, a nevezetes felszereléseit, mert a lent levő kőtörő fületbántó dudája felhangzott s utána a csellék is megálltak, ami a napi munka befejezését jelenti. — Visszaindulunk a falu felé s most nézve a nagy hegy kivájt sebére, — olyannak tűnik fel, mint egy komor óriás állat.

—

Emlékkönyv Bethlen István miniszterelnökről

Gróf Bethlen István miniszterelnökről, Debrecen országgyülési képviselőjéről közelesen hatalmas emlékmü jelenik meg, amely a könyvpiac szenzációja lesz.

Bethlen István gróf életéről irni, államférfiui munkásságát és jelentőségét méltatni olyan irói feladatot jelent, melyet a történész higgadtságával, a bölcselő elmélyedésével, a szépiró finoman analizáló lelkiségével, de mindenek felett csak egy oly politikus izzó hazafiságával lehet megoldani, akinek idegeiben ott hullámzanak a nemzeti élet legfőbb problemái.

A történelmi nagy magyar gondolat egyik régi harcosa: Sebess Dénes dr. ny. államtitkár a minap megalakult nagy magyar reviziós liga ügyvezető elnöke, a neves politikai iró, a nagy feladathoz méltó irói készséggel oldotta meg ezt a problémát.

Mintha a közös szülőföld emléke adott volna szárnyaló erőt Sebess Dénes gondolatainak és érzelmeinek, a közel 300 oldalra terjedő mü közvetlen meleghangu soraiból és rendkivül nagyszabásu értékes illusztrációiból egymásután elevenedik meg Bethlen István gróf eseményekben oly gazdag élete.

A Királyi Magyar Egyetemi Nyomda kiadásában megjelenő, — Bethlen István életéről irott könyv elismerő hála a nemzet részéről, a melyet személy szerint is dokumentálnak a könyv megrendelői, előjegyzői.

Az országos emlékbizottság Hajdu vármegyében Thury Elemér és Oláh Zoltán szinmüvészeket delegálta, a kiket a debreceni közönség jól ismer a szinpadról.

A két illusztris szinészembert, a bizottság delegáltjait, meleg szeretettel ajánljuk a közönség figyelmébe.

—

„Es győztek itthon az adófizető polgárok"

Horthy kormányzó beszéde az uj főhadnagyok felavatásánál

Budapest, aug. 22. A kormányzó a koronázó templomban tartott miséről autóján azonnal a Ludovika-Akadémiába hajtatott, ahol a Ludovika *hetvenkilenc növendékét avatták fel honvédfőhadnaggyá.* — Tizenegy órakor éles kürtszó jelezte a kormányzó érkezését, aki a Himnusz hangjai mellett lépdelt el a Ludovika Akadémia zászlóaljának sorfala előtt. Ezután megtörtént az uj főhadnagyok eskütétele. Az uj tisztek nevében *Ziegler* Endre főhadnagy tett fogadalmat a kormányzó előtt, majd kardot rántva megismételték ünnepi esküjüket.

Ezután *Horthy* Miklós kormányzó intézett beszédet az uj főhadnagyokhoz.

— Ma lépitek át a fiatalság legszebb idejének küszöbét — mondotta. — Telve vagytok a jövő mérhetetlen perspektivájának hitével, a komoly fiatalság öntudatával és a fejlődő élet őserejével.

— Mától fogva a magyar hadsereg tisztjei vagytok, akikben eszményivé tisztulva kell lobogni minden nagy és örökkévaló erénynek. Hassa át lelketeket a dicsőséges mult nagy emléke és elődeiteknek ragyogó példája, akik a világháboruban a bátorság és a férfiasság mintaképei voltak. De nemcsak a harctéren álltuk meg a helyünket, hanem a világ arénáján mindenütt, ahol magyar véreink veszik fel a küzdelmet, legyen az vivóverseny, uszóverseny, dalosverseny vagy bármely sport, sőt elzárva a tengertől, cserkészeink a dunai vizmérkőzésen is győztesként kerülnek ki.

— *És győztek itthon adófizető polgárainl, egy szinte kilátástalan küzdelemben, katasztrófális pénzügyi helyzetünk szanálása körül.*

— De még mindig elég nehéz a helyzet és igy az állam még azoknak sem tud teljesen gondtalan megélhetést biztositani, kiknek biztonságát és nyugalmát köszönheti. Azért komoly beosztással, szerény igényekkel kezdjétek az életet, mert semmi sem tudja a lelkiegyensulyt annyira megzavarni, mint az anyagi gondok.

— A fiatalságnak joga van a szórakozásra és kemény munka után szükség is van arra, de kerüljétek a költséges, testet-lelket megrontó mulatságokat és nemcsak a hősiességben, de ebben is legyetek mintaképei a magyar ifjuságnak.

— Most, mikor még agyatok fogékony a tanulásra, használjátok fel szabad időtök egyrészét tudástok kibővitésére, tanuljatok idegen nyelveket, mert a nyelvismeret a müveltség egy bizonyos fokmérője és nekünk: csonkaország fiainak, különös szükségünk van arra hogy megértessük igazunkat a világgal, hiszen „Néma gyereknek még az anyja sem érti a szavát".

— Gondolkodjatok komolyan. Maradjon jellemetek sziklaszilárd — mert a jövő azoké a népeké, akiknek elsősorban a jelleme erősebb. Foglaljátok el nemes lelkesedéssel, férfias önérzettel és daccs makacs kitartással kijelölt helyeiteket a haza jobb jövőjéért és boldogságáért folyó küzdelem első arcvonalában. — Isten áldása kisérjen utaitokon. Az ünnepség a Ludovika Akadémia zászlóaljának diszfelvonulásával ért véget.

—

A MAGYAR UJSÁGIROKAT KITILTOTTÁK AZ ARADI RENDŐRSÉG ÉPÜLETÉBŐL

Aradról jelentik: E hó 20-án éjjel Arad főterén egy csoportosulásnál az egyik ujságíró magyar nyelven érdeklődött a rendőrnél, aki erélyesen rászólt az ujságíróra, hogy vele románul beszéljen.

Az odaérkezett Draghiciu rendőrtiszt még hevesebben támadta meg a magyarul beszélő ujságírót, akit elő is állitott a rendőrségen. Másnap az aradi ujságírók testületileg jelentek meg Filotti rendőrprefektus előtt, aki a legteljesebb elégtételt helyezte kilátásba.

Ehelyett azonban a riportszerzés céljából a rendőrségre igyekvő ujságírókat nem engedték be a rendőrség épületébe azzal, hogy magyar ujságírók többé a rendőrség épületébe be nem tehetik a lábukat.

Az aradi ujságírók most felsőbb helyen keresnek orvoslást.

—

EMBERT ÖLT A LILIPUTI SZINÉSZEK IGAZGATOJA

Berlin, augusztus 22. A Magyarországról származó liliputi társaság tart előadásokat a helyi vásártéren és a törpe emberkék nagyon tetszenek az ottani lakosságnak. A vasárnapi liliputi előadás után a piactér korcsmájában vacsoráztak a törpék, férfiak és nők vegyest, az egész trup s eközben történt, hogy a helybeli polgárok egyike, Kressing automobilszerelő édes likörökkel kedveskedett a liliputi nőknek.

A trupp vezetője megtiltotta az apró nőcskéknek az italozást, mire a korcsmáros és az automobilszerelő nekiestek, felkapták és kidobták az uccára. A liliputi társaság főnöke a korcsma körül lesbe állott és megvárta, mig a mulatozók elszélednek, aztán Kressing autószerelő után sompolygott és orvul agyonlötte.

A szerencsétlen ember azonnal meghalt, az elmenekült törpét a szomszédos faluban elfogták.

Simon Erzsébet lapja

A debreceni közönség előtt nem ismeretlen Szilágyi Simon Erzsébet irónő neve, akinek Debrecenben szinházi lapja volt s aki felesége dr Hegedüs Béla volt debreceni, jelenleg budapesti ügyvédnek.

A kiváló irónő most lapot inditott. Az ujságirodalom ezen ujdonsága, a Napló cimet viselő füzet, mint maga a szerkesztőnő nevezi, irodalmi, müvészeti és szinházi röpirat, igen finom kiállitásu, tetszetős alaku nyomdatermék. Sárga alapszinü, kéknyomásu cimlapján ezen első szám a szerkesztőnő jól sikerült arcképét tünteti fel.

A füzet egy beköszöntő hangulatos verset s kilenc aktuális, igen ügyesen megirt cikket tartalmaz, főleg a budapesti szinházi életből s a nagy nemzeti ünnep, a Szent István nap alkalmából. A csinos illusztrációk között legbájosabb az isteni Zsazsa arcképe, *Fedák Sári ujra férjhez megy* cimü cikk kapcsán. A hölgyeket különösen érdekelheti Ertl budapesti orvosprofesszor hosszabb nyilatkozata *az üdc fiatalság visszavarázsolásáról*, vagyis a kozmetikai operáció lényegéről és kiviteléről.

Finom, igazi elmélyedtségü asszonyi lélek tükröződik vissza a Napló cimet viselő füzet egész tartalmán.

A vidéki expediálás még nem lévén kellően megszervezve, a minden hó 15-én megjelenő Napló ezen első száma Debrecenben csak a vasuti állomás hirlapárusitó helyiségében kapható 50 fillérért.

(dr B. E.)

Levél az Alföld tulsó széléről...

Ahol „kóty"-nak mondják a sárgadinnyét, a töltött káposztát pedig „származá"-nak -- A gyopárosi és kakasszéki strand -- Debreceniek a szegedi nagy dalosversenyen

Hódmezővásárhely, aug. 21.

Az itteni református magyarok annyi érdeklődést mutatnak az Alföld nagy protestáns városa, a kálvinista Róma iránt s annyi kérdezősködéssel halmozuak el a Hortobágy lakosai s annak állatvilága felől, hogy ugy vélem, a debreceniek sem lesznek közömbösek a vásárhelyi és szegedi tanyák népének szokásaival, életmódjával és sajátosságaival szemben és ennek a pár sornak a nyomán néhány percet szentelni fogok annak az ugyancsak alföldi magyarságnak a megismerésére, amely különleges tanyarendszerén kivül a mi szemünkben beszédmódjánál fogva is érdeklődésre tarthat számot s amely „kóty"-nak mondja a sárgadinnyét, „származá"-nak a töltött káposztát s ahol még sok helyen ma is „nyári nyihogó"-nak hivják a csikót, a sarlót „magamhoz rángató"-nak, a kaszát pedig „mérges igyekező"-nek. A kanál pedig általánosan „kalány".

Aki a vásárhelyi tanyák között akáresak egyszer is szétnézett, annak mindenekelőtt az itteni tájszólás tünt fel. Eredetien és szépen beszéli az itteni lakosság a magyar nyelvet. De nem egységesen. — Más a szegedi, szentesi, orosházai „ö"-zés és más a vásárhelyi. S ha valaki azt hiszi, hogy elég az *e* betüt rendszertelenül ö betüvel feleserélni s ezzel itt már mindjárt benszülött benyomását kelti: az nagyon téved, de meg ki is nevetik vele. Észszerü itt sok izben az ö használat s nem csak arra szolgál, hogy a beszédet szinessé, melegebbé tegye. Ha például a mi idiománk szerint azt mondom: „feles számmal" voltak jelen, azt ugy is lehet érteni, hogy fele jelent meg annak, mint amennyire számitottak; a „fölös" számmal megjelentek alatt azonban mást nem lehet érteni, mint amit kifejezni akarunk vele.

Hegedüs Loránt irt nemrégiben egy cikket, amelyben a többek közt az ős magyar nyel ismeretlen, de szerinte kétségtelenül létezett magán hangzóiról volt szó s amely magánhangzók az irástudó olasz barátok kezén sikkadtak volt el. Ilyennek emliti meg az egypontos e betüt a mely az e és é között az átmenetet jelentette valamikor. Itt a nép ajkán él ez az egypontos e betü, lépten-nyomon találkozhatunk vele. Ha papirra akarnám vetni a te vagy egy szókat s egész sor más szavát az itteni kiejtésnek, valóban keresve sem találhatnék alkalmasabbat az egypontos e-nél, amellyel könnyen érzékeltethetővé válik a vásárhelyi „te" és „egy" és sok hasonló szólásforma.

Ez azonban nem minden, amit erről a vidékről el lehet mondani, noha egy hozzáértő tudós ember éveken át ezen is elbuvárkodhatna. Aki azonban nem a tudós szemüvegén keresztül szeretné megismerni ezt a népet s különösen a beszédét, vásárolja meg néhaivaló Pócsy Miska vásárhelyi iró irásait s hallgassa meg benne Turungel és Bajmóczy esős szök beszélgetéseit az Örzetőben. — Turungel a vásárhelyiek Bugyi talyigása, de annyi őshumorral, annyi zamatossággal és az itteni nyelvjárásnak olyan mesteri használatával, hogy valóban Gárdonyi Göre Gábor jával vetekszik néhol.

A vásárelyi határ mentén tizszer is megáll a vonat, amig Orosházára befut és ez alatt az idő alatt a tanyák *ezreit* hagyja maga mögött. — Kocsival napokon át bolyongbat az ember a tanyák között, amelyekben barátságos, nyiltszivü, őszinte és érdekes beszédü, vendégszerető magyar nép lakik. Demokratikus is; kevesebb ezen a vidéken a nagyságos ur és a százholdas gazda cselédje sem hivja másként a gazdáját, csak a nevén: Sándor gazda, — a gazdaszonyát pedig Mariska, a fiatal cseléd pedig Mariska néni. Fegyelem mégis van, de kell is, mert a tanyás cselédek közt sok a megbizhatatlan és ami szintén elszomoritó: sok a lusta.

Pedig meglehetős a gazdasági cseléd évi járandósága. Mutatóból ide irok egyet, hátha lesz, aki az itteni bérekkel összeveti. Egy 120 holdas gazda, akinek a földjén öt külső gazdasági cseléd dolgozik, egy tanyásbéresnek (15—18 éves fiával) a következő konvenciót fizeti: 200.000 korona készpénz, 30 q buza, 8 q árpa, másfél hold bevetett és együtt munkált kukorica-föld, 300 négyszögöl veteményes, 40 kg szalonna, 40 kg só, 3 pár csizma, 2 öltöny ruha, naponta (fejés ellenében két liter tej, évi tüzrevaló, lakás, szabad disznó- és aprójószágtartás. Tudom, hogy egy hortobágyi számadónak több van, de felelőssége is, ezeknek azonban az ég világon semmi, mert a gazdájuk is itt él közöttük a tanyán s az irányitást, felügyeletet maga végzi.

Öt évvel ezelőtt jártam utoljára erre felé, akkor még többnyire a magyar marha dominált. Ma már többnyire svájci jószág legel a kiégett tarlón és a jobb tanyákban saját svájci bika javitja az állat állományt. A lovat is kiszoritja lassanként a gép, a traktor, cséplőgarnitura stb. igen ismert portéka már erre felé és tanyai barátaim ugy dobálóznak a terminus technikusokkal, hogy nekem — szegény laikusnak — szinte a fejem szédül bele.

Egy szó, mint száz, a kultura óriási léptekkel tört célja felé! Legjobban szembeötlő ez a vidék két jelentősebb fürdőhelyén: Gyopároson és Kakasszéken, amelyek közös emlőből táplálkoznak. Először Gyopárost néztük meg s a látottak és tapasztaltak felett mi, ugynevezett „nagyvárosiak" egy héten át elmélkedtünk. Persze akkor még nem látták Kakasszéket, ahol az igen hiányos öltözékü fürdőző hölgyek kilométerekre is elkóborolnak, hol bicikliin, hol meg amugy, nagy megrőkönyödésére azoknak, akik ilyet még nem tapasztaltak, vagy akik decensebb strandon élvezték eddig a nyár és fürdőzés örömeit. A söröző sátrak alatt s a fürdő vendéglőjében egy kendős nénike, egy pőre hölgyike; amott egy paraszt öreg pár, emitt egy modern ifju pár (amugy lueskosan szürcsöli az árpa levét és emezeknél szemmelláthatóan áll a vásár. Hát még a hat méter hosszu, három méter széles „homok strandon"?! — Hering módjára összezsufolva, oly szemérmes (?) közelségben és olyan augyali leplezetlenségben, hogy ősszüleink a föld alá bujnának szégyenletükben a Paradicsomban, — ha történetesen látnák. Bizony jól esett a vásárbelyiek nemzeti eledele: a paprikás hus, hazajövetelünk után és az utána küldött jófajta borral nemcsak a paprikát mostuk le a torkunkról, hanem a csömört is, melyhez azonban ennek a felséges eledelnek semmi köze.

Ha már a paprikásnál tartunk, — emlitsük meg a szegedi halpaprikást is, amelyet a szegedi országos dalosverseny alkalmából mi debreceniek, együtt, egy kis Tisza-parti halászcsárdában fogyasztottunk el. Jó volt, bár vacsora után ettük, de ugyanolyan joggal borsosnak is nevezhettük volna, mert az ára legalább az volt. Szeged a dalosverseny alkalmából valóban aratott. Egy tegnapról maradt ebéd a csoportoknak 2 P 70 f volt, sok helyen drágább. A jó szegediek kihasználták az alkalmat, a 7—8000-re tehető idegen pedig megevett mindent, mint a sáska.

Nekünk debrecenieknek nem valami rózsás volt a hangulatunk, lehet, hogy azért voltunk kritizáló kedvünkben. Versenyközben hire járt, hogy a Király-dijasok közül nem a debreceniek viszik haza a pálmát. Bár — különösen a Tisza palotában tartott — hangversenyen a debreceni királydijasok felejthetetlenül szépen szerepeltek, a dalosok még az eredmény kihirdetése előtt nem minden malicia nélküi jósolgatták, hogy az első dijra „keresztet vethetnek". Igazuk volt s a debreceniek tanyáján nagy lett a szomoruság, amelyet bizony sem a halászlé, sem az utána küldött jóféle italok nem tudtak felolvasztani. A debreceniek egy győzelemmel szegényebbek, de egy tapasztalattal gazdagabbak lettek. Szükség is van az utóbbira, nemcsak azért, mert a két év mulva Debrecenben tartandó dalosversenyen a tapasztaltaknak hasznát láthatják, de főként azért, hogy a bukás konzekvenciáit a maguk részéről, az egyesület keretén belül is levonják. Mert erre is felette égető szükség vagyon.

Ezzel a méla akkorddal azután idegen vonatkozásunak szánt, de érthető érzelmi okokból debreceni jellegüvé vált irásomat be is rekesztem.

Berki Géza.

Dr Vargha Kálmán előadása a műtrágyák használatáról

Dr *Varga* Kálmán felsőházi tag, a debreceni Gazdasági Akadémia igazgatója vasárnap délelőtt fél 11 órakor a Debreceni Polgári és Gazdakörben igen nagyszámu közönség előtt a műtrágyák használatáról nagyon értékes előadást tartott.

Ismertette a termesztett növények életét, táplálkozását, a talajban lévő természetes tápanyagok állapotát, a helyes talajmüvelés szükségességét. — Összehasonlitást tett az istálló- és mütrágya tápláló anyaga és azok hatása között. — Legrészletesebben foglalkozott tanulságos előadásában a legfontosabb magyarországi mütrágyával, a superfoszfáttal, amelynek termésfokozó hatását és használásának módját adta elő.

A mütrágyák helyes használatának üzemszerüségére legeklatánsabb példának emlitette az előadó a debreceni Gazdasági Akadémia gazdaságát, rámutatva a folyó évben is elért kiváló eredményre. — Ezután rátért a mütrágyák vételénél követendő eljárásra és a hivatalos mintavételre, amely a mütrágyák átvételénél elmaradhatatlan. A jelenlevők figyelmébe ajánlotta a Vegyvizsgáló Állomást, a mely a műtrágyák felülvizsgálására vonatkozólag mindenkor szivesen rendelkezésére áll a gazdaközönségnek.

Előadását azzal fejezte be, hogy nincs rossz föld, csak rossz gazda, s a műtrágyák használatával a debreceni gazdaközönség igen nagy lépéssel halad előre az okszerü gazdálkodásban. Buzditotta a jelenlevőket, hogy minél többen rendeljenek a földmivelésügyi kormánynál a kedvezményes mütrágyákból s ezáltal a debreceni gazdák a haladás és tanulás terén járjanak elől jó példával a Tiszántul gazdái előtt.

Az értékes előadásért *Jóna* István, a kör elnöke mondott köszönetet, egyuttal bejelentette, hogy a debreceni Gazdasági Egyesület sürgős felterjesztéssel fordult a földmivelésügyi kormányhoz, hogy abból a kisérleti célokra ingyen adandó superfosfát mütrágya kontingensből, amelyből érthetetlen módon Debrecen részére egyáltalában nem irányoztak elő, a debreceni gazdák is kapjanak. A menynyiség, amely Debrecenben okvetlen szükséges lenne, 10 vagonra tehető.

Továbbá ismertette Jóna István elnök a földmivelésügyi miniszter másik mütrágya akcióját, amellyel a 100 holdon aluli birtokokkal rendelkező kisgazdák részére egy évi kamatmentes hitel mellett ad mütrágyát a szükséges mennyiségben. A kedvezményes mütrágyát a debreceni gazdák kereskedelmi szervé, a Debrecen és Vidéke Mezőgazdáinak Hitelszövetkezete (Csapó-u. 15.) hozná forgalomba. — Mindkét akcióval kapcsolatosan a földmivelésügyi kormány részéről kedvező igéretet kapott a Gazdasági Egyesület vezetősége s igy rövid időn belül kedvező döntés fog történni.

Dichtl és az összes kézimunka ujdonságok nagy választékban **Relief**
Kerékgyártó Kézimunka Ipar
SZENT ANNA UCCV 6.

Naponta saját gyártmányu friss áruk: Füstölt-, száraz és páros kolbászok. Bel- és külföldi csemegeáruk. Borju-, hizott marha-, disznó- és juh hus állandóan raktáron.

Horváth Gábor
villanyerőre berendezett hentesüzeme és kivitell üzlete
DEBRECEN, KOSSUTH-U. 13.
Telefon 678.
Csekk-számla 3281
Folyószámla: Angol-Magyar Banknál

Csemegeszalonnák, paprikás, kolozsvári, fehér, tea és spékelt szalonnák továbbá szott szalonnák táblában, oldalban, friss zsirnak való nagyban és kicsinyben, napiáron.

Versenytárgyalás katonai élelmicikkek szállítására

A kereskedelmi és iparkamara felhívása

A kereskedelmi és iparkamara felhivja az érdekelt iparosok és kereskedők figyelmét a m. kir. debreceni honvéd és közrendészeti kórház hirdetményére, mely az alább felsorolt élelmicikkek szállítására hirdet versenytárgyalást.

Mészáros és hentesárúk:

800 kg. marhahús, 250 kg. borjuhús, 250 kg. sertéshús, zsir és 10 kg. szalonna.

Élelmicikkek és fűszerárúk:

100 kg. bab, 100 kg. borsó, 100 kg. lencse, 150 kg. rizs, 10 kg. babkávé, 25 kg Franck kávé, 5 kg. kakaó, 100 kg. cukor, 100 kg. vöröshagyma, 10 kg. sajt, 20 kg. vaj, 40 liter bor, 100 üveg sör, 50 liter ecet.

A szóbanlevő kórház az 1927. évi október 1-től 1928. évi szeptember 30-ig terjedő időre hirdet a fent felsorolt cikkek szállítására versenytárgyalást és a fent feltüntetett mennyiségek kb. egy hónapi szükségletet tesznek ki.

A versenytárgyalást 1927. évi szeptember 16-án 11 órakor lesz a kórház gondnoki hivatalában, szállításra vonatkozó írásbeli ajánlatok ez időpontig adható be ugyanoda.

A honvéd és közrendészeti kórház által kibocsátott hirdetmény teljes szövege, mely részletesen ismerteti a szállítással kapcsolatos összes tudnivalókat (bánatpénz óvadék, egyéb tudnivalók, árfeltételek, fizetési feltételek) a kamaránál az érdekeltek által betekinthető, ugyancsak megtekinthető a hirdetményhez csatolt ajánlati minta is.

PRIMITIV HAMISITVÁNYOK A ROSSZ ÖTPENGÖSÖK.

Az ötpengős hamisitványokra vonatkozólag illetékes helyen a következőket közlik:

Tény, hogy julius eleje óta ötpengős hamisitványok bukkantak fel. Ezeknek a hamisitványoknak előlapját a felületes szemlélő még összetéveszheti a forgalomtól kopott valódi ötpengősök előlapjával. Hátlapjuk ellenben olyan gyönge kivitelü, hogy az összetévesztés lehetősége se áll fenn. A Magyar Nemzeti Bank az első hamisitványok lefoglalása alkalmával közzétette a hamisitványok leirását, illetve ismertető jeleit — amelyek a következők:

1. Az előoldai közepén elhelyezett „öt pengő“ és „Magyar Nemzeti Bank“ szövegbetüinek árnyékolása durva és foltos.
2. A széchenyi-fejkép raiza szakadozott és hiányos.
3. A hátoldal primitiv kivitelü. A Lánchid képe, valamint a háttérben levő épületek rajzának részletei teljesen kidolgozatlanok.
4. A hátoldal baloldalán elhelyezett magyar cimer, annak sötét hátterével teljesen egybeolvad.
5. A hamisitvány tiszta fehérpapiron készült, amelyből a piros és zöld szinü selyemszálak hiányoznak.

Julius eleje óta körülbelül 40 példány hamisitványt foglaltak le. *A hamisitványok csekély számából is kitünik, hogy a közönség nyugtalanságára semmi ok nincs.*

A Nemzeti Bank vezetősége egyébként már hetek óta intézkedett, hogy a bank pénztárai a hozzájuk befolyt, használt ötpengős bankjegyeket ne hozzák ujból forgalomba, hanem ezek helyett csak uj bankjegyeket adjanak ki, minthogy az ilyen jegyeket a hamisitványoktól bárki könnyüszerrel meg tudja különböztetni.

KÖZGAZDASÁG

Valuta és deviza árfolyamok:

Angol font 27.80—27.06, Belga frank 79.55—79.85, Cseh korona 16.92—17. Dán korona 152.90—153,50, Dinár 10,02—10,08, Dollár 568.80—571.20, Francia frank 22.40—22.60, Hollandi forint 228.65—229,65, Lengyel zloty 63.40—64.40, Lei 3.52—3.58, Lira 3135—31,65, Német márka 135.80—136.30, Osztrák shilling 80.40—80.80, Norvég korona 148,55—149,15, Svájci frank 110.25—110.65, Svéd korona 153.25—153,85.

Külföldi kifizetések:

Amsterdam 228.80—229.50, Belgrád 10.04—10.08, Bukarest 3.50—3,54, Brüszel 79,475—79,725, Kopenhága 153—153,40, Osló 148,65—149,05, London 27.76—21,84. Milánó 31.10—31.25, — Newyork 570,90—572,60, Páris 22.375, —22,475, Prága 16.915—16.965, Szófia 4,12—4,16 Stockholm 153.325—153.725 Varsó 63,50—64,30, Bécs 80.40—80.65, Zürich 110,075—110.375. Madrid 96,60—95,90.

A búza:

A tőzsdetanács hivatalos árjegyzései: Búza 77-es tiszai 30,70—30,90, felsőtiszai 30,50—30.70, egyéb dunántúli 30.30—30.60, 78-as tiszai 30.90—31,10, felsőtiszai 30,70—30,90 egyéb dunántúli 30,50—30,70 19-es tiszai 31.20—31.40 felsőtiszai 31,00—31,20 egyéb dunántúli 30,80—31,00. 80-as tiszai 31,50—31,70. felsőtiszai 31.30—31.60, egyéb dunántúli 31,10—31,30.

Rozs pv. új 28.25—28.50, más 28,25—28,50, árpa I-a 25.50—26.00, közép új 24.50—25.50, sör felv. 29.00—33.00, egyéb 27,00—30,00, repce 44.00—45.00, zab I-a új 22.25—22.75, középmin. 22.00—22,25, tengeri 24.50—24,80, — korpa 18.25—18.50.

Megegyezés helyett szakadást hozott a székesfehérvári országos iparos kongreszus

Székesfehérvár augusztus 22. Az Ipartestületek Országos Szövetsége szokásos évi kongresszusát ez évben Székesfehérváron tartotta az ottani ipartestület 40 éves jubileumi ünnepségével kapcsolatban. Az ünnepi külsőségek között megnyitott kongresszuson a miniszterelnököt gróf Széchényi Viktor fő ispán, a kereskedelemügyi minesztert Messik Vilmos tanácsos, a pénzügyminisztert Rauscher Aurél pénzügyminiszteri tanácsos képviselte. Megjelent a kongresszuson gróf Hadik János, az IOKSz elnöke is.

Miután Pálfy Dánielt, az IPOSz elnökét a kongresszus elnökévé választották elnöki megnyitójában rámutatott arra, hogy az iparosság kongresszusain jórészt még ma is ugyanazokért a célokért harcol, mint 40 évvel ezelőtt. Lehner Rezső ipartestületi elnök indítványára a kongresszus üdvözlő táviratot küldött Rothermere lordnak.

Gróf Hadik János, felsőházi tag tartott ezután nagyszabású beszédet, — amelyben többek között azt mondotta, hogy társadalompolitikai szempontból nem szabad nyugodtan nézni azt, hogy a kisiparosság nem tud boldogulni és önállóságát föladva, gyári üzemekbe beállani, vagy kivándorolni kénytelen. A kisiparosságot támogatni kell.

Ezután megkezdték a napirend tárgyalását. A tárgysorozat első pontja az ipartestületek központi intézményeinek felállításáról szólott. Alig, hogy Lajta Rezső ismertette a kérdést, a kongresszus elnöksége pucccsszerűen a kilencedik tárgypontnak kitüzött kisipari hitelkérdés tárgyalására tért át. Mialatt ezt tárgyalták, Nagy Antal, a budapesti asztalos ipartestület elnöke olyan személyi vitákat provokált, hogy gróf Hadik János több izben megállapította, hogy Nagy Antal szavai nem fedik a valóságot. Mialatt Hadik János gróf a kezei között levő adatok és nagy tömeg jegyzőkönyv alapján ismertette a való helyzetet, Nagy Antal és hívei, néhány asztalos, akikről kiderült, hogy nem is tagjai az ipartestületnek olyan botrányt provokáltak, hogy az elnök a gyűlést kénytelen volt berekeszteni.

A botrányos események miatt a kongresszus előadói közül Vágó Jenő és Kendi László budapesti szaklapszerkesztők visszaadták megbizatásukat és előadásaikat nem tartották meg.

A budapesti ipartestületek között az a terv is felmerült, hogy az IPOSz-ból kiválva, Budapesti Ipartestületek cimén új testületet alapitanak.

RÁDIÓ-MŰSOR

Kedd, augusztus 25.

Budapest 555.6 (3): 9,30: Hirek, 11: Ultraphon hangverseny, 12: Pontos időjelzés. 1: Időjárás, 1.15: A rádió kiállítás előadás sorozata. 3: Hirek. 4: Bozzay Margit novelláiból olvas fel. 5: Cigányzenekar hangverseny. 6.20: Rádió amatőr posta. 7: A Margitszigeti Szimfonikus zenekar hangversenye. — Orosz-est. 8.30: Előadás a Studióból — „May Anu“ vigjáték 4 felvonásban. Irta: Izrael Zangwil. Rendezi: Kürthy György. 11.10: Pontos időjelzés, hirek.

Külföld:

11.00: Wien: Délelőtt hangverseny.
12.00: Frankfurt: Harangjáték.
Königsberg: Fuvós zenekar hangversenye.
München: A Frank zenekar hangversenye.
4.30: Leipzig: Délutáni hangverseny.
5.20: Milánó: Gyermekkarének.
5.45: Pozsony: Cigányzene.
Wien: Tautenhayn vonósnégyes.
815: Frankfurt: Klasszikus dal és ária-est.
8.20: Zürich: Olasz-est: Else Domberger, Max Siegrist és Camillo, Valsau Giacomo közreműködésével.

MA LÉPETT ÉLETBE AZ UJ HUSFORGALMI ADÓ

Budapest, aug. 22. Az egyfázisu husforgalmiadó ma lépett. Ettől a könnyitéstől ugy a husipar, mint a közönség a husárak olcsóbbodását várja.

INDITVÁNY A KOCSMÁK VASÁRNAPI BEZÁRÁSÁRA

Budapestről jelentik: Janka Károly kisgazda képviselő inditványt kiván tenni abban az irányban, hogy a gyakran halálos végü verekedések szinhelyévé váló korcsmákat vasárnap és ünnepnapokon tartsák zárva.

UJ MUNKÁSSZANATÓRIUM

A munkásbiztositó Balatonkenesén munkásszanatóriumot létesit, amelyet Vass József népjóléti miniszter október elsején fog megnyitni.

Pénzének ellensége

ha

épület,- bádogosmunkák központi fütés, berendezés megrendelése előtt

nem hivja fel ajánlattételre

az előnyösen ismert

Fülöp Miklós

bádogos mestert

Debrecen, Csapó-utca 3.

Telefon 9-17.

Költségvetés díjtalan.

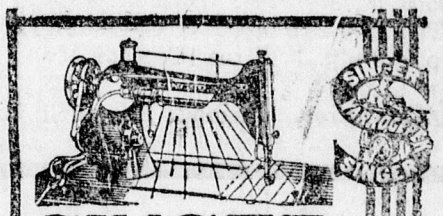

SINGER varrógépek

rég bevált jó minőségben

Kedvező fizetési feltételek

SINGER VARRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Debrecen, Piac-utca 79.

Özv, Komárominé

hölgyfodrászterme

Arany Bika bérház, József kir. h.-u. 3

Paróka készités

Henné hajfestés — Arc ápolás

Párisi módszerrel.

Fürdő öltönyök, sapkák,

strand köpenyek

Márton Gyula és fiánál,

Főtér 25.

Bőröndöt, retikült

csak a készitőnél vegyen

Feuermann

bőröndös, Piac utca 44. sz.

Megnyilt

Perczel fotomüterem

Szent Anna utcán

Az uj városi bérpalotában. — Hat művészlap 10 pengő.

Megnyilt Kolozsváry modern fodrászata

Rózsa-u. 3.

Higenikus kiszolgálás

Speciális női hajvágás. Manikürözés.

SPORTHIREK

Szent István napján és vasárnap volt a magyar atlétikai bajnokság Budapesten. A keleti kerület atlétái igen szépen szerepeltek. *Király* István debreceni gazdász megnyerte a ruduszró bajnokságot, mig tanitómestere, a veterán Hadházy, negyedik lett. Gyulai DEAC jó helyezéseket ért el és több kerületi rikordot állitott fel.

A német atléták, sajnos két bajnokságot elhódítottak. — A bajnoki atlétikai viadal eredménye a következő:

100 m. sikfutás: Bajnok: Malitz (Berliner SC) 10.8 mp., 2. Nagy (FTC) 10.9 mp. 3. Schlöske II (Berliner SC) 12.5 mp.

400 m. sikfutás: Bajok: Barsi (BBTE) 50.3 mp., 2. Gerő (KAOE) 50.6 mp., 3. Nagy (FTC) 53.3 mp. — Itt is a németek győztek Wiese személyében, akit azonban pálya elhagyása miatt diszkvalifikáltak.

800 m. sikfutás: Bajnok: Magdics (MAFC) 1 p. 58.6 mp. 2. Barsi (BBTE) 1 p 58.6 mp. 3. Marton (MTK) 1 p. 58.8 mp. 4. Acél (FTC) 1 p. 59.2 mp., 5. Gyulay (DEAC) 1 p. 59.2 mp. (ker. rekord). Gyönyörü verseny.

1500 m. sikfutás: Bajnok: Szerb (MAC) 4 p 06.6 mp., 2. Belloni (MAC) 4 p 06.6 mp., 3. Gyulay (DEAC) 4 p 07.4 mp. (ker. rekord). 4. Rózsa (MTE) 4 p 08.8 mp.

5000 m. sikfutás: Bajnok: Papp (FTC) 15 p 28.6 mp, 2. Gross (MTK) 16 p 01.2 mp., 3. Piros (Ceglédi Mv) 16 p 13 mp.

Magasugrás. Bajnok: Késmárki (BBTE) 190 cm., 2. Orbán (KEAC) 186 cm. 3. Udvardy (BBTE) 178 cm.

Távolugrás. Bajnok: Püspöki (MAC) 696 cm. 2. Farkas (MAC) 691 cm. 3. Somfay (MAC) 675 cm.

Rudugrás: Bajnok: Király (DGASE) 366 cm. (ker. rekord). 2. Hévizy (MAC) 355 cm. 3. Karlovits (MAC) 355 cm. 4. Hadházy (DEAC) 340 cm.

Hármasugrás: Bajnok: Somfay (MAC) 14.03 cm. 2. Fekete (Dorogi AC) 13.83 cm.

Diszkoszvetés: Bajnok: Marvalits (BTC) 44.86 cm. 2. Egri (MAC) 43.80 cm. 3. Darányi (MAC) 41.04 cm.

Súlydobás: Bajnok: Darányi (MAC) 14.32 cm. 2. Bácsalmásy (BEAC) 13.71 cm. 3. Eördögh (BEAC) 13.20 cm.

Gerelyvetés: Bajnok: Szepes (MAC) 60.23 cm. 2. Gyurkó (FTC) 57.25 cm. 3. Budaváry (BBTE) 54.83 cm.

110 m. gátfutás. Bajnok: Püspöky (MAC) 16.6 mp. 2. Kollmann (Szombathelyi SE) 16.7 mp, 3. Ferenczy (MAFC) 16.9 mp.

200 m. gátfutás. Bajnok: Magyar (KAOE) 26 mp. 2. Somfay (MAC) 26.2 mp.

400 m. gátfutás. Bajnok: Somfay (MAC) 57.2 mp. 2. Ferenczy (MAC) 57.5 mp.

Végeredményben tehát a MAC 7, a Berliner SC és BBTE 2—2, a MAFC, BTC, DGASE, FTC és a KAOE 1—1 bajnokságot nyertek. A Szent István dijat nagy fölénnyel a MAC nyerte.

A Bocskay erős küzdelem után kikapott Szombathelyen.

A Bocskay vasárnap Szombathelyen a Sabária-val játszott a vidéki kupáért és az utazástól fáradt Bocskay erős küzdelem után 4:2, félidő 3:1 arányban vereséget szenvedett. A Bocskay gólját Molnár II és Vampetics lőtte; a Sabáriáét pedig Stoffián (3) és Mészáros. A Bocskay fedezetsora csődöt mondott, csak a Varga helyett játszó Szolárszky volt jó; a csatársorban Molnár, Mertin, Vampetics váltak ki. — A Bocskaynak a vereségért nem kell szégyenkezni, hiszen a Sabária a Hungáriát, Ujpestet és a mult héten a Szláviát verte.

Attila—Bástya 1:0 (0:0).

Vidéki kupamérkőzés Szegeden. Az Attila gólját Povolny osztrák csatár lőtte.

A Temesvári Kinizsi

szombaton Szombathelyen a Sabáriával 2:2 arányban döntetlenül játszott, mig vasárnap Szegeden a Bástyától 6:0 arányban nagy vereséget szenvedett. A Kinizsi az utazástól és az előző napi mérkőzéstől fáradt ki.

Ujpest veresége Prágában.

Az Ujpest Prágában kikapott a középeurópai kupa-bajnokság során 4:0 arányban. Ujpest teljesen csödöt mondott.

Hungária—Hakoah 5:4.

A Hungária Bécsben a Hakoahval játszott és 5:4 arányban győzött.

Ferencváros—Jugoszlávia 5:3.

A Ferencváros Belgrádban a Jugoszláviával mérte össze erejét és 5:3 arányban diadalt aratott.

Az Admira a Spártát 5:3 arányban; a *Rapid* pedig a Hajuk-at 1:0 arányban győzte le.

A vizipoló-kupát a III. Kerület nyerte az FTC felett aratott 6:1-es győzelmével. — MTK—MAC vizipoló 3:1. Bajnoki.

A DVSC vasárnap Nyiregyházán a NyKISE-vel játszott a serlegért. A NyKISE 3:2 arányban győzött a tartalékos DVSC felett.

ILSZ. mérkőzések:

DTE—DKASE 3:0; DMTE—Vargakert 6:0, DKASE—DMTE 5:1.

Rákóczi SE—Hunyadi FC
(0:2) 3:3.

(DKASE-pálya. 100 néző). A Rákóczi gólját Fodor (1), Turi (1), Szentpétery (1); a Hunyadi gólját pedig Konya (2), Szabó (1) lőtték. Biró: Szilágyi István, jól birásKodott.

A KAOSz. ping-pong versenye.

Szombaton este nyolc órakor kezdődik a KAOSz. ping-pong versenye és máris nagyon sok neves versenyző adta le nevezését. Tekintettel arra, hogy az indulók már is sokan vannak, értesitjük azokat, a kik még indulni akárnak, hogy nevezéseiket legkésőbb csütörtök aug. 27. este 8 óráig okvetlen adják le, mert ezen határidőn tul nevezéseket nem fogadunk el. — A verseny dijai: Egyéni: 1-ső nagy ezüst, 2. kis ezüst, 3. nagy bronz, 4. kis bronz. Csapatverseny: nagy ezüst. Páros verseny: kis ezüst. — Benevezési dij: személyenként és számonként 1 pengő. — A KAOSz. vezetősége.

SIESSEN ŐN IS

mert nem reklám eladásra összevásárolt árut, hanem szépen kidolgozott gyapjuszövetekből

KAPHAT KÉSZEN

FERFI-, FIU-

RUHÁT, FELÖLTŐT

és sport ruhákat,
valamint egész finom

BŐRKABÁTOKAT

ugyszintén ajánljuk valódi angol s más külföldi, valamint magyar gyártmányu egész finom szövetekkel felszerelt

uriszabóságunkat

Kérjük cégünket nem összetéveszteni! Közvetlen a Bika-szálló épületében van a

Magyar Ruhaipar

Debrecen legnagyobb férfi fiu ruha áruháza és uriszabósága.

Homokkerti előadás

A homokkerti ref. Olvasó Egylet István király napjára meghirdetett műsoros estélye igen nagy érdeklődés mellett tartatott meg. — Nagyházi műkedvelő zenekara által előadott nyitány után Horog Laci szavalt hatásosan, Ferkó Jucika urleány éneke és szavalata élénk tasot váltott ki a jelenlevő nagyközönségből. Gömöri Bandi hegedüszólója is nagy tetszést aratott, ugyszintén Földesi Lajos irredenta szavallatai. A kis 9 éves ifj. Ferkó Gyula saját költeményét olvasta fel. Előadtak két 1 felvonásos bohózatot: Fáni orvossága és Katonásan címüeket. Az előadott darabokban fenomenális sikereket arattak: Ferkó Jucika, Ferkó Böske, Ferkó Gyula, Gömöri Bandi, Szabó Károly, Kovács Gyula. Az előadás után reggelig tartó mulatság volt. *(kgy.)*

MOZGOSZINHAZAK MÜSORA

VIGSZINHÁZ: Csak felnőtteknek! Bongy és selyem, társadalmi dráma, Xenia Desny és Rudolf Klein Roggenel és Vágyak harca, Egy asszony kálváriája.

URÁNIA: Uj szerelem és a régi. — Levis Stoneéval és Visszatérés a halálból, modern erkölcsrajz.

SZERDÁTÓL: Vigszinház: Becsi fanyok. Urániában: Te leszel a feleségem. Krinolin kisasszony.

NE UTAZZON PESTRE, MERT ITTHOL IS VAN

Szent István heti vásár

Berger J. utóda festéküzletében

Csapó utca 10. szám.

ÁRLAP:

Schmoll pasta	0-ás	1-es	2-es	3-as	4-es	5-ös
	22	32	44	64	1·08	1·80
Harri pasta	30	50	80	100	125	150
	22	32	44	64	1·08	1·80
Angol fürdőszappan 1 kg.						2·40

1 kg **Elbé** borostyán ..... 2·40
1 kg **Elbé** linoleum ..... 2·48
1 kg **Medve** lakk ..... 2·88
1 kg **Zománc** lakk ..... 2·20-tól
½ kg-os Szegedi szappan ..... 0·44
½ kg-os Berger-féle szappan .. —·68
Korona kékitő ..... 0·50

Szeptember elsejétől kirakodó nagyvásár az Ingóságközvetítőnél

Szeptember elsejétől kezdődik az Ingóságközvetítő nagyszabású őszi vására, ahol immár több ezer tárgy van felhalmozva. Mielőtt tehát bármi néven nevezendő szükségletét beszerezné, tekintse meg az Ingóságközvetítő raktárait.

Ha bármilyen felesleges tárgya van, küldje be az Ingóságközvetítőbe, mert azokat itt értékesítheti a leghamarább.

Állandó összeköttetés, eladás és vétel! —

Páratlan alkalmi vételek: nagyon szép ebédlők, hálószobák, magános ebédlőszekrények, tükrök, mosdók, — ágyak, magános rézágyak, afrik és lószőrmatracok, hencserek, diványok, összecsukható vaságyak, állófogasok, virágállványok, művészi képek, festmények, tróasztalok, antik órák, berzsely fotelek, Schöberágyak, betegtolókocsik, kandeláberek, virágvázák nagy választékban, szobrok, nippek stb.

A világ minden részébe és az egész országba szállítunk valódi debreceni és hortobágyi emléktárgyakat: eredeti debreceni csikóbőrös kulacsokat, pásztorkarikásokat, tányéros pipákat, dohányzacskókat, fokosokat, néprajzi tárgyakat stb.

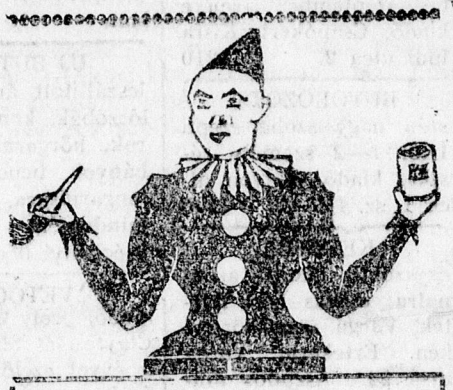

Padlolakkok

a legszebb színekben, a legkiválóbb minőségben nagyon olcsón kaphatók

STERN festéküzletben

Debrecen, Piac-u. 10. Bikával szemben

Hirdetmény.

A debreceni m. kir. Tudományegyetem gazdasági hivatala szobafestési és mázolói munkálatokra —

1927 augusztus 26-án, délelőtt 10 órakor

nyilvános versenytárgyalást tart az egyetem gazdasági hivatalában — (Nagyerdő, Felvételi épület). Ajánlati feltételek ugyanott szerezhetők be a hivatalos órák alatt.

Dr. Balogh Gyula sk.,
egyet. gazd. hiv. igazgató.

Olmot vesz

bármily mennyiségben, a Tiszántuli Hirlap kiadóhivatala.

APRÓ HIRDETÉSEK

ALKALMAZÁST NYER

KERESEK állandó munkára elsőrendü tüzönőt, ki perfekt ragasztó is. Bodnár, Rákóci 13. 1262

KOPORSO készítésben gyakorlott asztalos felvételik, Fabehozatali, Híd u. 16. 1256

JOBB mindenes, úri kis családhoz, azonnal felvételik. Füvészkert 14. sz. emelet. 1254

JO mészáros segédet felveszek, Salamon Sándor, Tiszafüred. 1257

HÁZVEZETŐNŐNEK ajánlkozik, nagy gyakorlattal, magános nő, esetleg tömegfőzéshez is. Szilágyiné, Pacsirta utca 53. 1055

TAKARITONŐ azonnal felvételik, Róth Zsuzsi, Piac u. 58. 1261

TEHENÉSZT 16 éves fiával azonnal felveszek. Kovács, Baross utca 15. 1230

JÓCSALÁDBÓL való fiú tanulónak, fizetéssel felvételik. — Weinberger László vízvezeték és fűtési szerelőmester, Széchenyi utca 1. 1222

BEJÁRÓNŐ, rendes, felvételik. Hajnal 5. 1220

EGY kis családhoz tisztességes mindenes lányt keresek, aki egy gyermek kel bánni is tud. Értekezni Losonczi, József kir. 16. 1214

FODRÁSZSEGÉD azonnal beléphet. Péter fia 32. 1216

CIPÉSZSEGÉD felvételik. Molnár, Péczeli utca 5. sz. 1214

FIATAL boltiszolga, ki csomagoláshoz is ért, lisztraktárba azonnal felvételik Horváth. Dégenfeld tér 1. sz. 1192

KIFUTÓ fiú vagy boltiszolga — 16—20 éveskorig felvételik. Gárdos könyvesboltba, Püspöki palota. 1240

BEJÁRÓLÁNYT, vagy asszonyt keres kis család, egyszerűbb házi teendőkre, könyvvel — Beresényi utca 43. 1240

FÉRFISZABÓ tanulónak egy jó családból való fiú felvételik. Öry Sándor, Kossuth utca 11. sz. 1232

EGY cipészsegéd, egy női és férfi confectios segéd, munka és rendszerető egyén azonnali állást nyerhet. Zádor Márton nagyárúházában, Berettyóújfalun. Pályázat fényképpel és bizonyitvány másolatokkal szerelendő fel. 37a

UTAZOK részlet eladásában jártextil árúk, hat havi tas, havi 6—8 milliót kereshetnek. Cím a kiadóban. 1252

KIFUTO fiu felvételik, Piskolty, Piac u. 64. 1251

BEJÁRONÉ délelőttre felvételik Batthyányi 14. hátul balra. 1249

MÜSZERÉSZ villamos szakmából felvételik, Széchenyi utca 55. 1265

KOVÁCS segédet felveszek, Böszörményi út 11-a. 1264

BEJÁRÓ takarítónőt keres Debrecen szálloda. 1237

FILCKALAPOK 6·50 alakitások 2.50 pengőtől, „Juci" kalapszalonban, Csapó utca 73.

EGY borbélysegéd azonnal beléphet. Zsuga György Attila tér 5. szám. 1235

ÜGYES kifutót vagy tanulót felveszek. Csősz János, Hadházi ut 22. 1025

LAKATOS és fényezőmesterek, — mint munkavezetők, jól fizetett állandó állásba juthatnak. Vasbútorgyár Részvénytársaságnál. 993

LAKATOSOK fényezők, bádogosok, rézművesek és asztalos munkanélküli segédek, úgyszintén munkásnők, állandó munkára felvételnek. Vasbútorgyár Részvénytársaságnál. 994

FIATAL lányok lakást kaphatnak, koszttal. Szepességi utca 27. varrónőnél. 1224

CSIZMA-munkások felvételnek Zoltay Gyulánál, cipészmester, Nyiregyháza, Közép utca 15. sz 33-a.

KÜLDÖNCNEK egy fiu felvételik, egy pedig tanulónak. Könyves Tóth Antal esztergályosnál, Rákóczy utcet 14. 1027

FÜSZER és rövidárúban jól bevezetett ügynököt azonnali belépésre keres Lindenfeld, Dégenfeldtér 7. 1084

JÓCSALÁDBÓL teljesen árva fiú előnyben, cukrásztanulónak felvételik. Csapó utca 86. 1662

KIS családhoz tisztességes bejáró leány felvételik. Jelentkezzen könyvével együtt József király herceg utca 58. szám. 1245

ONDOLÁLNI tudó, házhoz járó fodrásznőt keresek. Cím a kiadóban. 1247

ALKALMAZÁST KERES

IDŐSEBB jobbnő házvezetőnői állást keres magános úrhoz vidékre is elmenne Cím Boldogfalva 12. sz. 1085

TISZTESSÉGES megbizható árva leány elmenne gyermek mellé, ki a háztartásban is segédkezik, helyben — vagy vidékre is. Cím a kiadóban. 1215

GAZDASÁGBA, jószág gondozáshoz elmenne családos ember. Tehénfejést stb. vállalunk. Madaras Istvánné, Keleti sor 7. Vargakert. 1225

AJÁNLAT

ABLAKOK minden nagyságban, készen kaphatók, Blatiner Külmán ablakgyártótelepén. Szív utca 14. sz. 1223

ÉPITKEZŐK homokot köbméterszámra 45.000 koronáért szállítok, házmélyen fuvart vállalok Bihari u. 4. Vágóhídnál. Telefon 10-72 643

NŐI kalapok olcsón szerezhetők be: Turinénál, Pacsirta utca 41.

MARVÁNYnozaik, cementlapok betonárúk, épitési anyagok a legolcsóbban beszerezhetők a Debreceni Mükőgyárnál, Fürdő-utca 2. sz.

KÉT középiskolás fiut teljes ellátásra elfogad özv. Oláh Gáborné, Kölcsei u. 1. szám. 1258

FIGYELEM! kifőzéseknek, szabóknak, privátoknak vasalószén kapható, kilogrammja nyolc fillérért és megvételre keresek egy pék kocsit vagy egy kis stráfkocsit, Honvéd ucca 19. 1253

Bükkfa 48.000 hasábból, száraz felvágva, házhoz szállítva megrendelhető, Rákóczi ucca 18. szám. 969.

Bükkvágottfa 48.000, száraz hasábfából, felvágva, házhoz szállítva. Megrendelhető Varga utca 11. 968

SIRKÖVEK mükőből, terméskőből olcsón kaphatók. Debreceni Mükőgyárnál — Fürdő ucca 2. szám.

DEBRECENI hölgyek figyelmét kérem, hogy üzletemet — Cs..3 ucca 58. szám alól Csapó u. 47. szám alá helyeztem át. Anni kalapszalon. 1-a.

TÖLGY oszlopok 2 métertől 3.5 méterig kapufélfának, lépcsőnek kitünően alkalmas, jutányosan beszerezhető, Bartha fatelepen, Ispotály ucca 3n 15a

ERDÖS kárpitos, paplanos üzletét áthelyezte, Simonffy ucca 31. szám alá, — hencserek, diványok, s matracok, raktáron, — megrendelést, javitást jutányos áron eszközöl. 2-a.

SIESSEN a legujabb őszi divat uj donságokat megtekinteni Bálint Margitnál, — Hunyadi ucca 18. szám Rendkivül nagyválaszték áll rendelkezésre a t. hölgyközönségnek. — Tanulóleányok felvételnek rövid időre is.

HARISNYA-
kötést, fejelést, talpalást, szem-felszedést vállalok: Nagy, harisnyaraktár. Hatvan u. 16. szám. Olcsó árak!

OLCSÓ,
szép, tiszta, kopasztott liba, kacsa kapható minden nap a Simonfi utcai bórházban. Kilója 2 pengő 40 fillér. Szives pártfogást kér özv. Pikó Sándorné. — Berecz Lajosné. 1064

Figyelem!
Győződjön meg áraim olcsóságáról s munkám tartósságáról. Minden kiadott munkáért és anyagért felelek. Női talp. sarok 240 fill. — Férfi 280 fill. Női fejelés 685 fill., férfi 760 fill. Férfi és női cipők a legjobb anyagból és legolcsóbban megrendelhetők Jungnál, Szepességi ucca 27. (Herskovicsház).

KÖZÉP-
iskolás uri leányka teljes ellátást kaphat. — Fürdőszoba, zongora használat. Kivánatra német társalgás. Értekezhetni: Szántó ruhaüzletben. 1056

KÉT
vagy három iskolai tanulót felveszek teljes ellátásra. Kut utca 10. sz. 1028

URI CSALÁD
a középiskola felső osztályaiba járó — két gyermeket vállal teljesellátásra. Hatvan utca 1. szám II. emelet 41.

FILCKALAPOK
nagy választékban, olcsón beszerezhetők, — Matta Anna Csemete utca 10. 24

URI ASSZONYNÁL
uri ebédkoszt, kihordásra kapható, napi 1.20. filliérért. Cim: Városház-trafik, Piac ucca. x.

TÉGLA
tetőcserép, legjobb minőségüek bármily menyniségben kapható. Balogh és Vértessy téglagyár. Telefon 318. 716

VILLAMOS-
világitási és erőátviteli berendezéseket szakszerűen és legolcsóbban készit Fanta Ernő villamossági Vállalat. — Nyugati utca 50. Telefon 10-10.

KOPPASZTOTT
kövér liba és kacashús, 1 kg. 2 pengő és 60 fillér. Csapó u. 37. Élőlhai csarnok mellett. 1193

A
gymnázium közelében 3 középiskolai tanulót teljesellátásra elfogadok. Nyomtató utca 10. 1241

EGY
különbejáratú utcai szoba kiadó Varga utca 31 szám alatt 1067

42.000 tüzifa
bükk, vágott, házhoz szállitva. Megrendelhető: Scwartz fakereskedőnél, Agárdi utca 6 Telefon 12-04. 1081

KÉZIMUNKA
függönyök, legszebb kivitelben készülnek — Csokonai u. 44. fehérnemű varroda. 1244

DISZES
vasbeton kerítés készen kapható, Debreceni Műkögyár, Fürdő utca 2. 38-a

SIRKÖVEK
műkőből és terméskőből állandóan raktáron, Polgári Lajos kőfaragó Tócóskert. Faiskola utca 7-g. xx

Gyermekgondozást
vállalok és mosást, vasalást, olcsón, segédurakra is. Hatvan utca 61. I. 11. 1236

NŐTLEN
intelligens uraknak — vagy katonatiszt uraknak mosást elvállalok. Honvéd utca 58. szám. 1228

TELJESELLÁTÁSRA
fürdőszoba használattal felveszek két középiskolai tanulót. Wesselényi tér 7. 1207

JÓMINŐSÉGŰ
cser-tégla és cserép kapható a Tóth és Sebestyén Rt. Kishegyesi-uti téglagyárából. Eladása Simonffy-u. 1a. II. em. Telefon 616.

KÉT
keresztény főiskolai hallgatót teljesellátásra elfogad keresztény úricsalád a központban. Cim: özv. dr. Nagy Kálmánné. Sámsoni tanyák. 1227

Tanár
középiskolai izr. növendékeket teljes ellátásra elvállal. Cim a kiadóban. 881

ELFOGADOK
két izr. iskolás növendéket központban, zongorára és fürdőszoba használattal, kitűnő ellátással. Cim a kiadóban. 1246

3.20 PENGŐ
egy mázsa vágott fa — Grünfeldnél, Csapó ucca 16. 1041

KERESLET

HÁZAT
veszek kisebbet, terheltet, belterületen. Cim a kiadóban. 1250

B. LISTÁS
hivatalnoknő önállósitásához csupán egyszáz pengőre volna még szüksége, méltányos kamatmellett. Aki kiutdná segiteni húzamosabb időre, kéri cimét „Kölcsön" jeligére kiadóban leadni. 1195

ELVESZETT
210 pengő irományokkal Péterfia ucca 4, — Sas ucca 3. 3. útvonalon. Becsületes megtalálót kérem, szivesked-jen Bethlen ucca 8. alá juttatni, hol illő jutalomban részesül, mert ezen összeget főnökömnek csak úgy tudom visszafizetni. 1259

5 MMÁZSA
búzát keresek kölcsön, Szilágyi Csonka utca 8 1194

ISTVÁN-MALMI
részvényeket veszek. — Cim a kiadóban. 1238

100—150 HOLD
tanyásbirtokot keresek bérletbe, barna homokot, lehetőleg Szabolcsban. Cim a kiadóban. 1067

LAKÁS

KÜLÖNBEJÁRATU
butorozott szoba október elsejére kerestetik, teljes ellátással, központban gazdásznak. Ajánlatokat „550" jeligére a kiadóba kérek. xx.

BUTOROZOTT
szoba kiadó. Bundi ucca 15. ötödik ajtó. X

KIADÓ
bútorozott szoba, Széchenyi kert, Erőss Lajos utca 8-ik. 977

KIADO
nov. 1-re 2 szoba, előszoba, konyha, kamarából álló lakás, továbbá 2 üzlethelyiség az ujonnan épülő városi bérházak közelében. Bővebbet Machó, Kaudia ucca 6. szám. földszint 3-ik ajtó.

EGY
pinceszoba, bútorral átadó. Kölcsey u. 20. 1248

SZOLID
jobb leányt lakótársul elfogadok. Hatvan ucca 36. Keresztépület.

EGY
szép utcai szoba, konyha, speiz, lelépéssel — azonnal átadó. Apaffi utca 16. 1212

KÉNYELMES
különbejáratú szoba, jobb izraelita családnál két főiskolai diáknak teljes ellátással kiadó. Csapó ucca 39. 1038

KIADO
gyermektelen házaspárnak egy uccai pince szoba. Hunyadi 15. 1263

KÖZPONTBAN
különbejáratú bútorozott szoba, kizárólag egy úrnak kiadó. Kálvintér 3. földszint.

KÉTSZOBA,
kétkonyha, éléskamra. 319 föld október 1-ére kiadó. Értekezni lehet Epreskert utca 5. szám alatt. 1217

ALKOFFOS
bútorozott szoba kiadó. Családnak vagy diákoknak is. Hatvan utca 9. Horovitzné. 1202

KÜLÖNBEJÁRATU
bútorozott szoba kiadó. Piac utca 73. 1208

LAKÁST
adok takarításért. Darabos utca 41. — Kapu alatt balra. 1209

KÉTSZOBA
konyha, verendás lakásomat megosztanám — tisztaság szerető nővel, vagy férfival. Ugyanott tanuló gyerekek teljesellátásra felvétetnek. Cserepes utca 7. sz. 1206

BUTOROZOTT
szoba, parkettes, szépen berendezve, villany világitással egy vagy két úr részére kiadó. — József kir. herceg utca 35. I. em. balra. 1226

EGYSZOBA
konyha, speiz, mellékhelyiségekkel, sertéstartás, szeptember 1-sejére kiadó. Csapókert, Kisfaludi utca 2. 1210

BUTOROZOTT
szép nagy szoba szept. 1-től 1—2 személy részére kiadó. Hatvan utca 1. sz. III. 42 1203

KERESEK
egyszobás lakást azonnalra, magas bért fizetek. Varga utca környékén. Értekezni Varga utca 22. Asztalos műhely. 1199

KIADÓ
egyszoba azonnal, Tégláskert. Kanális utca 13. 1205

KVÁRTÉLYT
kaphat kettő vagy három intelligens izr. fiatalember. Hatvan utca 9. balra. Lieff. 1197

UDVARRANYILÓ
nagyszoba szeptemberre kiadó, lelépés nélkül. Bercsényi 27. 1200

KIADO
egy utcai szoba, konyha, fáskamra, elsejére beköltözhető. Sz. Pap István 24. 1213

KIADÓ
egyszoba, konyha, disznótartás megengedve. Gerébi telep, Komáromi utca 17. szám. 1243

SZÉP
szoba, konyha, speiz, ból álló lakást keresek, havi 32 pengőért. Turay, Gaumbrinus. 1233

KÖZPONTBAN
2—3 szobás modern lakást keresek. Ügynököt díjazok. Simonffy u. 39 1088

KÖZÉPISKOLAI
tanulókat elsőrendü ellátásra elvállal tanitócsalád. Részletes feltételek megtudhatók: Eötvös utca 48-b sz. a. 1037

ISKOLAI
egynytanuló lakást nyer net izr. családnál, Hatvan ucca 36. keresztépület.

KIADÓ
egyszoba, konyha, sertés és baromfi tartásra berendezve, szabad lakás. Szeptember elsejére. Értekezhetni Hadházi út 25. sz. Faraktár. 1218

ÜZLET-RAKTÁR

FŰSZERÜZLET
a város legforgalmasabb helyén átadó. Cim a kiadóban. 1231

EGY
cipészüzlet, berendezéssel, 100 P átadó. Cim a kiadóban. 1229

ELADÁS

NÉGYKERÉKÜ
kézi kocsi eladó. Csapó utca 8. udvarban. 1239

Villanyluszterek,
termekbe is alkalmasak — eladók a Gambrinusban. 1234

UJ BUTOROK
leszállított árakkal, hálószobák, konyhabútorok, bőrgarniturák, dibányok, hencserek, szalongarnitura, tükrök, — mindenféle bútorok. Széchenyi ucca 8. 43a

VETŐGÉP
eladó, mely 21 soros, — Clayton és Shuttleworth 3 évvel ezelőtt vásárolt és keveset használt. Ára 5 és fél millió korona. Bővebbet Machó, vármegyeház I. em. 19. sz. ajtó. xxx

SÓSSZALONNA
10 mm., eladó. Telefon 318. 1099

DEÁK FERENC UTCAI
templomban egy férfi és női imaszék eladó. Női II. emelet, középkarzat, elsősor. — Cim Weinberger, Széchenyi utca 1. 1221

EGY
gyalúpad eladó. Cserepes utca 7. sz. 1204

ELKÖLTÖZÉS
miatt különböző bútorok és háztartási cikkek olcsón eladók. — Schwarczné, Füvészkert utca 5. 1201

FEHÉR
gyermek vaságy eladó. Széchenyi kert, Erőss L. utca 18. 1198

MARTINKAI
18 hl. rizling ó-bor, Erzsébet utca 69 szám alatt eladó. 1196

ELADO
egy nagy asztalsparhelt, vizmelegitővel ellátva. Megtekinthető — Eötvös ucca 88. szám. I. ajtó. Sz.

ELADO
használt zsák, paradicsomos üvegek. Katz — Széchenyi ucca 57.

INGATLAN

FÖLDBÉRLET
300 kat. hold, országút és vasút mentén, mérsékelt bér mellett kiadó. esetleg azonnal átvehető. Bővebbet dr. Farkas Ignác ügyvéd irodájában, Arany János ucca 2. sz. 1260

VILLAKASTÉLY
minden komforttal ellátva eladó (parcellázható.) — 200 hold kiadó. Komlósi út 16. ötkor. B21

Eladó házak, földek.
Ház, jobb vendéglő, berendezéssel ára 25 ezer P.

Boldogfalva utcán öt szobás, ára 20.000 P.

Pacsirta utcán három szoba 14.400 P.

Böszörményi út, fűszerüzlet, házzal, ára 12.000 P.

Elsőosztályú fekete föld, holdanként 16000 Pengő.

Barna homok, 18 h. tanyával, 3 szoba, istálló, holdanként 1120 P.

Vágóhíd mellett ipari célra is alkalmas — 2000 négyszögöl eladó, 4500 P.

Értekezni Eötvös utca 16. Papp iroda. 1211

64 HOLD
birtok, épületekkel kiadó, város alatt. József kir. herceg utca 44. 958

ELADO
ház, gyümölcsös kerttel Dévay uccán, 150 q búzáért Értekezni Hay Károly, József kir. herceg ucca 38. 17a

ELADÓ
az Erzsébet ucca 26 sz. három utcára épült sarokház. 834

HÁZ
leadó, 2 szoba, konyha, speiz, fáskamara, sertésól, nagy gyümölcsös sert, 300 négyszögöl. — Bekecs ucca 7. 1114

ELADÓ
Kishegyesi-út 38. sz. kert modern lakással. Értekezni Nyil-utca 77. 1057

Elsőosztályú
fekete föld kiadó. Péterfia 42. 1071

ALKALMI
vétel! Sürgősen eladó Vendég-utca 44. számú ház hétezer pengőért, azonnal beköltözhető 3 szobás lakásba. 1096

KIADÓ
Lehel-utca 20, kettő szoba, konyhás teraszos lakás alápincézve, butorozva, 1260 négyszögöl szőlő, gyümölcsös. Értekezni Eötvös-utca 11. sz 989

ELADÓ
Köntöskert, Töhöhtöm utca 26 sz. ház. 560 négyszögöl nagyon jókarban levő szőlőföld, 45 drb nemesitett gyümölcsfával, jóvizű kút sertésól, azonnal beköltözhetősre. 1069

Felelős szerkesztő: *PALFY JÓZSEF.* — A TISZÁNTULI HIRLAP KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ R. T. kiadása és nyomása.